

308994

వ త్రి దినము ద్రి క టిం ప (బడుగు)

VOL. 2

జేన్వ పట్టణము 1915 నం. అక్టోబరు నెల 19 వ తేది మంగళవారము

No 171

సంపుటము. 2

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ సవతి.

సంచిక ౧౧

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి.

ఈనెల 10-న తేదినండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోటిపల్లికి 9½ గంటలకు చేరును. తిరిగి అక్కడ 10 గంటలకు బయలుదేరి 12½ గంటలకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రు. 1—2—0 చార్జీ వసూలు చేయబడును. ఇతర సముదాయానికి కోరుతూ అరటికాపాస్తేజి ప్రాంతాని రివల్యూకార్డుగాని చంపినయెడల జవాబులు పొందగలరు. జనులయొక్క రాకపోకలను అనుసరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల ఎక్కువబండ్లు నడుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిగిలి 1-కి 10 పాసుల తూనికల సామాను చార్జీ తేటంద తీసికొని బోబడును. అదనముగానుండి సామానులను ప్రతి 5 పాసులను గాని అంతకుపైగాని ఒకటి చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

గాంధీర్వ ప్లాటు హోనియములు

హిందూస్థాని కన్స్ట్రక్షన్ కీర్తనకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా రాయ చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ. వై హోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద రు. 17-లు మొదల అనేకయితర హోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు తక్కువ స్వయముగా హోనియమునాయించి శిష్యులొనటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బళ్లారికృష్ణమా చార్యులచారి నాటకపాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖర్చుగురున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగరు, రాత్రి, నవ్, హంబరు, బ్రయింపు నైకల్లు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.
12 మాసములకు ... రు. 15--0-0
6 " ... " 7--8--0
3 " ... " 3--12-0
1 మాసమునకు ... " 1--4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు ... రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో " 3-8-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
చెన్నైపురి.

నాగపుర వస్త్రప్రదర్శన కాలయం దియ్యబడిన పతకము.
గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన పతకము యోగ్యతా పత్రములు పొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
ప్రతియింట నుండ దగినది.
వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజనశాంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్దూవునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బితో సహా
సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

త్రీ అమృతాంజనము డి పా. త్రీ

1. పేరి రోడ్డు, పోర్టు చొంబాయి. తే. 2. తంబుకెట్టి వీధి. జార్జిటౌను. మద్రాసు.

16
296

టాను హైస్కూలు గుంటూరు.

సింగ రేని, వరంగలు సందర్శనము.

టాను హైస్కూలు విద్యార్థులము, ఉపాధ్యక్షులము కలిసి ౧౦౮ గుంతుల సింగరేని బాగునగును, వరంగలుకోట ను జూచుటకు శుక్రవారమున ౩ గంటలకు బయలుదేరి వెళ్లి నాము. రైలుగా గొట్టి గోదావరి, ఆంధ్ర ప్రాంతము వరకు భూమి తమిళ జే అనుచు వెళ్లుచున్నది మొదలగునవి అతి సామాన్యము గాను మేము ఈ గ్రామమునకు చేరుకొనిన కొంతసేపు తులన బహుమతి వస్తువులను మతము వ్రాసు బూసెదము. మేము సింగరేని ౧-౩౦ మిమములకు చేరినాము. వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మమ్ముల ఆదర్శించి మావంటి బ్రాహ్మణులు మాకు గంట చేరుటకు గారలనిన సహాయము చేసిరి. భోజనము చేసిన పిదప గవల మేనేజరు గారి ఆజ్ఞాపదనీ వారు పంపిన సహాయముతో బాగుగనుల చేరినాము. మా వెంటబడిన సర్వేయరు గారు మేము ౭ గంటలకు పోవలసియుండుననియు చిన్నట్టులు భూమిని దురనియు వెదలకు చిన్నలకు భావిగా నూపించుట కష్టమనియు ఇట్టి మచ్చలను మాకు ముందు చెప్పిరి. ఆ కారణమున ఇట్టి మాకు భూమి మేన్యువైస్సు. చిన్నట్టులను పిరికివాలులను అప్పుడే చతికి బడిరి. మేము వెళ్లివది ఊనుమా బావి ఇనుప త్రాళ్ళతో మైస ౨౦ అడుగుల యెత్తున (రెండు) ౨ చక్రములతో గట్టబడిన తొట్టిగా, ఒక్కొక్కసారి, ౧౦ మందివరకు, మమ్ముల నిలుపుదలెట్టిరి మాకు తొట్టియు తిరుగునంతటిగా మేము బయలుదేరినది నిమిషముల కాలములోనే మమ్ముల కిందకు గొనిపోయిరి. ఎటు చూచినను గాదాంధ్రకారము, మిట్టలు మిట్టలు మనుచు కొన్ని చివర వచ్చి క్రింద పములు మాత్రము కనబడజొచ్చెను. ఊలలనుండి, జలలనుండి ఉదకము భ్యోతో పారుచుచున్నందున. సందమానము మాకందరకు ఆందము గలుగునట్లు వీరుచునేయుండెను. నిండామనిగిన వానికి చలియేమి అను సామెత మాకు జ్ఞప్తికి వచ్చెను. భూము పారిపోయెను. కుతూహలము మేచ్చెను. అచ్చట ఆరుమయిళ్ల పొడవు గలిగిన 4 బిలములు గలవు. మేము ఒక బిలములో 2 ఫర్లాగులు నడచినాము. అది వెడల్పు అంతటను ఒకరిటిగానే యుండెను గాని యెత్తు కొన్ని ప్రదేశములందు 1½ గజము మాత్రముండెను. మేము వెళ్లినపుడు మాలోకొంతమందికి చిట్టిమట్టెకాయలు తగులుచునే యుండెను. బోరింగు మరచేత బాగు ప్రదేశము కనుగొనెదమనియు, పిమ్మట అరంధమును ద్వారముగా మార్చెదమనియు, బిలము త్రవ్వనపుడు చుట్టు ప్రదేశము రాతిభూమి గాకుండిన పోటీలను బెట్టెదమనియు, చివర వచ్చి కలన నీళ్లను బయటకు తోడితేయుదమనియు. దానివలననే ప్రాణనాయువును లోపలికి బంపి బాగు పులును నాయువును బయటికి వెళ్లగొట్టెదమనియు మాకు సాహాయముగా వచ్చిన సర్వేయరు గారు చెప్పిరి. బోర్లు మోసికొనిపోవు తొట్టు ఇనుప త్రాళ్ళకు గట్టబడి, చివర వచ్చి యంతియులచేతనే లాగబడుచున్నది పిమ్మట మమ్ముల తొట్టెలలో కూర్చుండ బెట్టియే బయటకు బంపిరి. చివర వచ్చి మరలను 3 అల్లరు నేటరులను 2 డ్యుమసులను, 4 బాయిలరులను చూచినాము. ఇట్టి సమయమున నూత్రము అస్తమించెను. మాకు ఇంకను చూచుటకు కుతూహలముగా నుండినను చీకటివచ్చి మాకు నెలవిచ్చినది. మరునాటి ఉదయము మమ్ముల జూచి ప్రార్థన చేయకొని, మాదనిబాలురు చూచిరి.

మరునాటి మొదలు 8 గంటలకు ఒరంగల్లు ప్రయాణమైతిమి. ఎటుచూచినను, ఎక్కడభాగము సాగుచేయని భూమి, అరణ్యము, ఒరంగలు 1-15 నిమిషములకు చేరినాము. మేము పట్టణములోనికి పోవునపుడెవరో ఇద్దరు మమ్ముల అసినారు వారు నుంకమునమాచేయు ఉద్యోగస్థులట. అప్పుడు శ్రీశ్రీమ అనునది మన దేశమునకు ఎట్టి హాకరమో మాకు జ్ఞప్తికి వచ్చినది. ఒక సత్రములో బసచేసి 8 గంటలకు బయలుదేరినాము. బజారులు వికాలముగానున్నవి, ఎటుచూచినను మేడలే గాని, వారి గోసాకు భంగము గలుగునని కాబోలు, ఒక్క కిటికీయైనలేదు. మేము యాద్రపుటలవలె ఒక్క పంక్తిని వెడలుటమాచి, ప్రతివారు విభాగించెడిది, "మీరు ఎవరు, ఎందుకువచ్చుచేసిరి?" అని అడుగదొడగిరి. ఆరోజున పండుగ, ఆపురంధ్రీ లభ్యములు ఆరోజున దేవుని ఎటుల పూజించెదరో, చూచుటకు మాకు అవకాశము గలిగెను. పిమ్మట మట్టవాడచేరి, చెరువుపట్టమీద, సమాపముననున్న గుట్టలకు వెళ్లి నాము. అచ్చటి దేవాలయములను దర్శించినాము.

తరువరి హనుమకొండకు వెళ్లి 1116 స్తంభములుగల దేవాలయములోనికిపోతిమి. దానిని జూచిపోతేనే, దానిపూర్వపు స్థితియు, ప్రతాపపురస్థాయియు రుద్రమయొక్కయు పరిపాలనమును వారి యాదార్య సుపదలను మరచిపోవుననున్నను, జ్ఞప్తికి వచ్చుచునే యున్నది. స్తంభముల మీదకు, దేవాలయములోను తక్కిన చోట్లకు చెక్కిన శిల్పములు, చెక్కచెదరక, భాంతకన్న మయొక్క యుగ దౌష్ట్యమును నూచించుచుండెను. దేవాలయపు ప్రస్తుతపు దృశ్యితిని జూచి మాకు ట సీరు బొటబొట గాతెను. పూర్వము చెక్కిన చిత్రకారులకు సమానులు ఇప్పుడే? ఉన్నారు. వారిని సన్మానించు ప్రభువులు లేరు. ఆ దేవాలయమును జూచి, తదేకధ్యానముగా విభ్రాంతిచెందునపుడు, తలవని తలంపుగా నూత్రము అస్తమించెను. ఆ రోజునకు మాపరి ముగిసెను. ఇ.టికి చేరినాము. మరునాడు ఆదివారము బ్రటిషు రెసిడెంటు గారు ఆరోజుననే పట్టణమును, యశ్విముగా కోటను జూచగోరిరి. మేమును దానికే బయలుదేరినాము బండ్లు సరియేగదా! మనస్సులను సహితము నడప నిచ్చుటలేదు. కాని మాకు దృష్టమేమో గాని మమ్ములను ఎవరకడగొనలేదు. ఎక్కడ చూచినను చూకకరము చేతి బూని పోలినవారు నిలబడి మమ్ములకు ఒకలైనగా పొమ్మని చెప్పిరి. కొత్తగా తయారు చేయబడిన యాద్రపు భటుల వలె కోట చేరినాము. వైసన్నము. కోటలోని కిరీటం పోనీకుండుటకు, ఒక సిపాయిని ఆ ద్వారమునకడ ఉంచిరి వారు విగ్లాండు కాపురస్థుని, విగ్లాండు దేశములందరకు భారతీయులను జూచి, బాలి, చెందుటలు, వారికి మా యందు కనికరము కలిగెను. కోటలోనికి వెళ్లితిమి. పొడుబడిన దర్బారు హాలు, భాగింతి కలగ జేయనట్లు ఒక రాతితో జేయబడిన వాలుగు ద్వారములను, శిథిలము అగుచున్న దేవాలయములను జూచితిమి. అంతవరకే మావంతు. అచ్చట ఒక పెద్ద గాయి గలదు. దానిమీద కోట బురుజుగలదు. దానిని బట్టియే వరంగలు అని దానిపేర వచ్చెనట. మేము 10 గంటలకు ఒక పంక్తి పోవునపుడే యంత ఆనందముగా నుండినపుడు, పూర్వ మెట్లుండునో ఇప్పుడు 1. P. M. జతరాగ్ని మమ్ముల నింటికి దారి బట్టించెను. వరమ్మగారు. ఆను ఒక బ్రాహ్మణిల్లాలు మాకు విందుజేసినది భోజనముచేసి, రైలు ఎక్కి, సోమవారముదయము 8-గంటలకు నురక్షితముగా నింటికి చేరినాము. మా స్కూలు యూనియను సెక్రటరీ గారును, మా హెడ్ మాస్టరు గారును, ఇతర పాఠ్యాధ్యక్షులుక, వాలంటీరులు, వికమత్వముగా పనిజేయుటండిన, మా యాత్ర యంతగా ఫలింపకుండుదే — కాకమారు రామకోటయ్య.

ఆంధ్రహాజనసభ రంగూను:— బర్మానుండు ఆంధ్రుల విద్యాభివృద్ధికిరకు 1911-వ సం॥ ఆంధ్రహాజన సభయను పేరట నొకసభ యేర్పాటుచేయబడిన ఆంధ్ర సోదరులు తదితరులు చందాలు వసూలుచేసి సదన ద్రవ్యమును సభాకార్యము క్రిందను ధర్మపాతకాలల యాపాధ్యాదుల క్రిందను వ్యయపర్చుచుండిరి. ఇటీవల కొందరాంధ్రులకు ఈ సభయందు నిరుత్సాహముగలిగి చందాధనము క్రమముగా నొసగనందున సభ నామావకెప్తమై యుండెను. ఇట్టిసందర్భములో ధనవంతులగు ఆంధ్రులు మల్లాది సత్కర్మింకముగా రు స్వర్ణస్తులయిరి. వీరియుత్తరక్రియల సమయమున పింబోకులు గోవిందరాజుగారి ప్రోత్సాహమునల్ల సత్కర్మింకముగారి దత్తపుత్రు లీసభకు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు భూదానరీత్యా రెండువేల రూప్యములు (2000) నొసంగిరి. వీరినొంగినద్రవ్యావధమునల్ల సభయ్యుకు దేవత నోటబడక పుట్టివెయ్య ప్రకాంచుచున్నది. ఈసభవారు తలంచిన ఘనకార్యములకు వైధర్యకర్తగాగోసంగిన ద్రవ్యము చాలనందున మూలధనము చేర్చుటకు ఆంధ్రహాజనసభవారి కొందఱు యవజనులు శ్రీరామ భజనకూటములోని యవజనులు కొందఱు సేకీభరించి నాటకశాఖగా నేర్పాటుచేసి కడదిననెల 25-వ తేదీని (చిత్రనటీయ) నాటకమును ప్రదర్శించి ఆంధ్రులకునుతదితరులకును ఉత్సాహము కలుగజేసిరి. ఈరంగాకొ పట్టణమునందు కొందరు విజితి తిరుప్రతిగా విలేఖరులయలుబడిరి తమతమ సామర్థ్యమునల్లడి చేయుచున్నాను. ప్రభుప్రయత్నమున సదుద్యమమును ప్రోత్సాహపాత్రములే కాని నింద్యములు కాకయు వాటితో దృఢుట యవశ్యమనియు నుపదేశింప వలసియున్నది. — శ్రీయోభిలాషి.

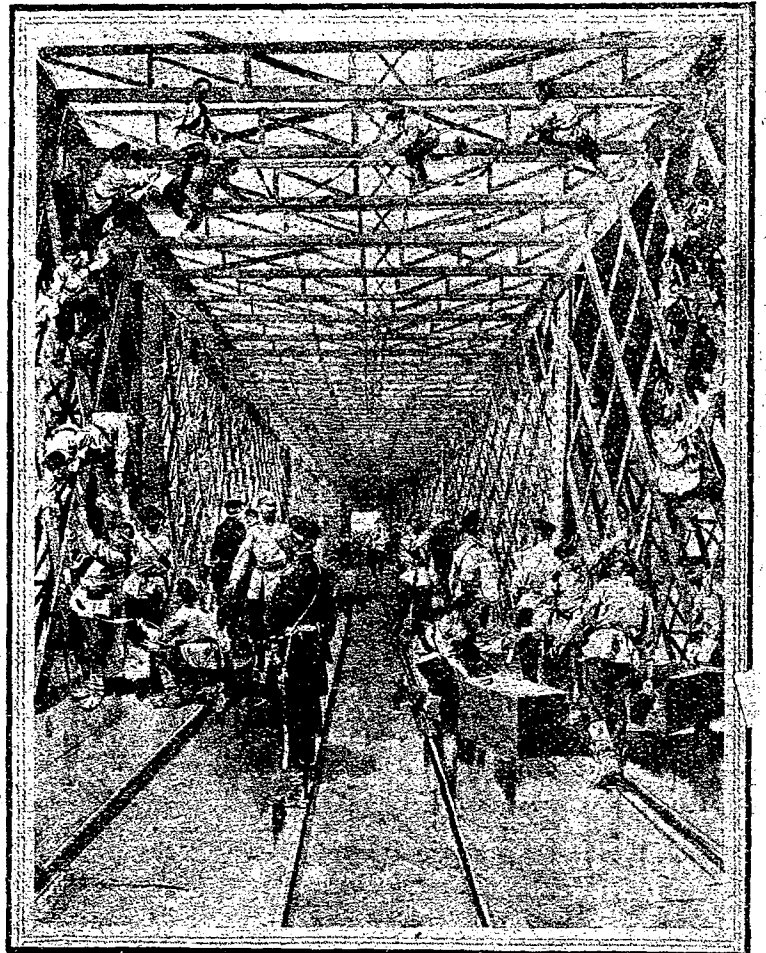
శర్మగారి నిన్నటి తోటవిందు. అయ్యో. సర్ సి. శంకరస్వామయగారు జగ మేటింగిన బ్రాహ్మణులు. వారిని గౌరవించుటకున తమ్ములాయు గౌరవించుకొనుటయే. ఇట్టి సందర్భములో గా. రావుబహదూర్ బి.ఎస్. శర్మగారు నాయుగారికి వీడు తోట్ల విందు గానింతురని విన్నపిటి నుండియూ, ఆవిందు ఆంధ్రులందఱును గౌరవకారణని చురుటయే గాక వారి యుద్యమము విషయమై నాయుగారి యభిప్రాయము నెఱుంగుటకును వారి కాయుద్యమమునెడ సాకభూతి కలిగించుటకును అతివశికే యుండునెడల బలపడెనుటకును అవకాశము కలుగుననకూడ కొందఱు కొందంతయాశతో నిరీక్షించుచుండిరి; అందులోనికేమింది యాంగ్లేయవిద్యా పట్టభద్రులగు శాంధ్రుల సమాజమున నిట్టివిషయము ప్రశంసించెదమట మిక్కిలి ప్రయోజకరముగ నుండుననకూడ కుతూహలపడుచుండిరి. శర్మగారు ప్రజావ్రణులుగా ప్రకర్తించుచుండుటయే యాయాశాకుతూహలములకు ప్రధానకారణము. చిట్టివిదరకు నిన్నటివిందు పర్యవేక్షణ ప్రసవించెను. చిలులిండ్లు ను చుట్టుటను జేకుకలునుతప్ప మఱియు గానరాదయ్యో. శర్మగారు సమయము వచ్చినప్పుడు తమవ్యక్తిమాత్రమునే కాని ప్రజాప్రముఖత్వమును చూపలేరేమోపుట కడుంగడు శోచనీయము. ఇదియంతయు కేవల మాతాభంగకరమైన విషయము ఇంతకును ప్రముఖులకు తెలియని సంగతి యేమున్నది. ఆంధ్రుడు.

గుంటూరు రేవుపేయర్ల సంఘము. వై సంఘమువారు ఈనెల 15 వతేదీన టవున్ స్కూలులో ఎన్. రాఘవాచారిగారి ఆధిపత్యము క్రింద ఒక సభ చేసి గుంటూరు మునిసిపాలిటీ విషయమై దొరతనమువారు చేసిన రిమాన్సులను విమర్శించిరి. ఈసందర్భమున శ్రీకొండ వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు శ్రీ ప్రభుత్వమువారుచేసిన ప్రతిమాధ్యునకు తమ సమాధానమును చూపుచు గతసంవత్సరముల కన్న 1914-15 సంవత్సరమున చేయబడిన కృషి, సుందరీయ మైనదని లెఖ్యలమూలమున సభ్యులందఱికి తెలియపరిచిరి. అందువై సంఘమువారు ఈక్రింది తీర్మానమును గానించిరి. తీర్మానము:—గుంటూరు మునిసిపాలిటీవారి పరిపాలనను గురించి దొరతనమువారు చేసిన ఆక్షేపణములను ఈసంఘమువారు బాగ్రత్యగవిమర్శించినవిడట ఆక్షేపణలు నిజనితి ననుసరించియుండలేదనియు స్వాతంత్ర్య కావనియు అభిప్రాయపడుచున్నారు. గత సంవత్సరమునకంటె 1914-15 సంవత్సరమునందు పురపరిపాలన ఎక్కువ బాగుగనున్నందున మునిసిపల్ సంఘమువారు ఈ ప్రస్తుతసంవత్సరమునందు శ్రద్ధతోచేసికృషి, సుందరీయమై ప్రోత్సాహ పరచవలసినదిగ నున్నదని వక్కాణించుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములో ఈ మునిసిపాలిటీకి చేసిన మిచ్చి చేరుమేయును నియమించునలెని దొరతనమువారు నూచించిన ఉత్తరువు ప్రబాదర్యమునకు నష్టముకలిగించుచే గాక గుంటూరు పౌరులను రక్షించును భంగము కలిగించుచున్నదని యీసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఎన్నుకొనబడియున్న వైయమేరుగారి సామర్థ్యమునందు ప్రజాసేవాపరత్వమునందు ఈసంఘమువారికి గాఢవిశ్వాసముగలదు. ఈప్రస్తుత సంవత్సరమున పరిపాలనయగు గలిగిన అభివృద్ధికివారు ఈమునిసిపాలిటీలో గమనించుచేరుమీరుగానుండి చేసినకృషియే ముఖ్యకారణమనియు నమ్ముచున్నారు. మునిసిపాలిటీకి చేతనమువిడ వైయమేరును నియమించమని నూచించిన ఉత్తరువును దొరతనమువారు పురస్కరింపననుచేసి రద్దుపరచవలయునని యీసంఘమువారు దొరతనమువారికి విన్నవించుచున్నారు. ఈసంఘమువారు ఈనెల ౧౮ వ తేదీ సోమవారమున ఒక బహిరంగ సభ జననము యున్నారు. శ్రీ లక్ష్మీవరసింహ సోమ మాజి వైశ్యసమాజము:— బృందావనపురంబున (బందరు) 10-10-15 తేదీని శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీయాలయమున సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ జన్యనీ భాషా రారంగకుడును, కృత్తిపు రాజేంద్ర సావిత్రి స్వాగతప్రతిపాదకుండును, అగు ఆత్మార్థి లక్ష్మీవరసింహ సోమయాజులవారి పవిత్రనామతోడ "శ్రీ లక్ష్మీవరసింహ సోమయాజి వైశ్య సమాజము" స్థాపింపబడియె. ఈసమాజపు ముఖ్యోద్దేశములు:— 1 వైశ్యులలో పరస్పరైకమత్వము వృద్ధినిందించుటయు 2 మరసాంఘిక కామ్రునిషయకును విద్యను బురికొల్పటయును

చార్జెస్ లులో ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనానాయకుల సమావేశము.

ఎకమచేతివయిపుర నున్నది కీర్తనహించిన బ్రిటిషు సేనాధిపతి జనరలు సర్ ఇమూన్ హమిల్టనుగారు. కుశిచేతివయిపుర నున్నది ఫ్రెంచి సేనాధిపతి జనరలు గౌరామగారు. హమిల్టనుగారు క్రిథియాలో తురుష్కలవయిన లభించిన జయమును దెలుపుటకయి గౌరామగారి తావుకు వెళ్లిరి. ఈ సమావేశమయిన రెండుదినములకు గౌరామ గారికి గాయములు తగిలి ప్రాచ్యకు వెళ్లవలసిన వారయిరి. ఈయన కుడిచెయ్యికి పెల్లుదెబ్బ తగిలినందున పూర్తిగా కోసవేయబడెను. కొడమీదను, ఎకమకాలుమీదను సయితము దెబ్బలు తగిలినవి. ఫ్రాంసులో ఈయనకు గొప్ప సమ్మానములు జరిగెను.

వంతెనను తెగగొట్టుట.

రష్యానైసుకు వారానగరమును వదలిపెట్టి వెళ్లకమునుపు నదివయిన పెద్దవంతెనను భస్మముచేసిరి. నైసుకు లీవటుములో వంతెనలో నచ్చటచ్చట డైనమైటు కాట్రీజ్లును (అనగా కొండలను పిడిచేయు తుపాకిమందు తూటాలను) పెట్టుచున్నారు. సేనాధిపతి గారి ఆజ్ఞారాగానే విద్యుచ్ఛక్తివలన తూటాలకు నిప్పంటించి వంతెనను భస్మము చేయుదురు.

సుక్రసింహ విక్టోరియాపతకముపొందిన

సహాయ మిరుబక్కు.

యూరోపు బాహుగర్వప్రణామమునకు శస్త్రచికిత్స.

శాంతికి (జోఫీ)చెప్పుచున్నాడు: తల్లి చికిత్స సగముచేసి మానుట తగదు. పూర్తియైనపిదప నిన్న బిలువనంపెదము భొమ్ము.

సాంఘిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:— నిన్నటి యధికావృష్టి 94-9 డిగ్రీలు, అధిమావృష్టి 78-8 డిగ్రీలు.

దీపముల వేళ:— జీటి సాయంకాలము 6-18 గంటలకు, రేపు సాయం కాలము 6-17 గంటలకు దీపములు వెలిగించ బడును.

అగ్గినర్త రాకలు:— అనంతపురం నుండి వచ్చిన అగ్గినర్త గాయకులు కొందరు మండి యచ్చటికి నిష్క్రమించిరి. అక్కడ ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు సి. బి. యెన్. వేల్దిగారు నిన్ను తెల్లవారే మెట్టు పాళేం మెయిలుగా వచ్చి దిగిరి.

క్రీడా వార్తలు:— ఇంటర్ కల్లీజియట్ ఫుట్ బాల్ టూర్నమెంటు. నిన్న సోమవారము 18-వ తేదీ సాయంకాలము వైద్యకళాశాల క్రీడా భూమియందు వైద్యకళాశాల జను ఉపాధ్యక్షులు కళాశాలకు జరిగిన ఆటలో వైద్యకళాశాలవారు 6 గోలు చేసి గెలిచిరి. ఉపాధ్యక్షులు కళాశాలవారు 2 గోలు చేసిరి. ఎస్. వి. ఏ. వి. విల్లియమ్స్ టూర్నమెంటు. దీనిలో కడపటికొక క్రీందటి కేనివారము వారాయనస్వామి జయకరు గారికి రంగయ్య మేస్త్రికి జరిగెను. వారాయనస్వామి వాయకరు గారు గెలిచిరి.

ఒక ప్రమాదము:— హైకోర్టు హాజరుకు దగ్గర నిన్న ఉధ్యోగము 12-55 గంటలకు ఒక గొప్ప ప్రమాదము జరిగెను. జనరలు హాజరుకుండి 12-45 మెయిలు బయలుదేరినది. అగ్గినర్త తీసుకొని వెళ్లు మోటారు బండి వచ్చి నిలుచు నున్నప్పుడు కరారు గోలబడగాను గారు అను సాహసకారు హైకోర్టునుండి వచ్చుచుండిరి. ముందు చక్రమాయనకు తగిలి ఆయన క్రొందపడిరి. ఆయన కాల్చిమితుగా చక్రము బోయెను తరువాత వాయనకు జంతులు అనుభవించి దీనుకొని వెళ్లిరి. ఇంకొక మోటారు బండి కొంచెము చెడిపోయెను. ఒకడినడుపు నాత దామగని తెలిసినప్పుడు హైకోర్టు వారికి తెలియవరచెను. వారు నెం 1 కు బండికి వచ్చిరి. ఇంతలోనే బండికి సరిలే యబడెను.

నర్. సి. శంకర నాయకు గారికి వీరము:— నిన్నటిలోనే సాయంకాలము మైలాపూరులో చంద్రవిలాస భవనమున ఆనంద్ బిర్. బయ్య. నరసింహాచార్య శర్మగారు నర్. సి. శంకర నాయకు గారికి తోటయందు జేసిరి. కొద్దిగా వర్షము కురిసినందున తోటలో జరుపవలసిన విందు ఇంటిలోనే చేయబడ్డది. వర్షము గానుండి నవ్వుటికిన్ని నగరపు ప్రముఖులు అచ్చటికి వచ్చి ప్రార్థించిరి. అతిథి సాయంకాలము 9-30 గంటలకు అచ్చటికి వచ్చి శర్మగారు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. తరువాత వాయన అచ్చటికి వెళ్లి కొండ ప్రముఖులను విందు వారగించిరి. ఆదాయనెంటు పూట్రీకు అగ్గినర్త వారు విశేషముగ వ్యాసము వాయించిరి. పులిగొట్ట కాపురస్తులను యం. క్రైస్టయ్యగారు హస్తప్రమోదలను జెప్పి అందరినీ సంతోష పెట్టిరి— ప్రాధానము ఉదయగిరి వెంకట్రావుగారు కొంత మేజిస్ట్రేట్ చేసిరి. మరలీగానము జరిగినది.

తిరువల్లి క్లెటి ఆయుర్వేద వైద్యశాల:— నిన్నటి మధ్యాహ్నము తిరువల్లి క్లెటి తులసింగమహర్షి వీధిలో రావుసాహెబు కలవంకన్నను పెట్టిగారి ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. నర్. యెన్. నుల మృణ్మయ అయ్యగారు వైద్యశాలను తెచ్చిరి అచ్చటికి ఈ రపు ప్రముఖులు కొందరు వచ్చి ప్రార్థించిరి. డాక్టర్ క్రైస్టయ్య అయ్యగారు ఈ వైద్యశాల ఎందుకు స్థాపించబడినదో చెప్పిన తరువాత నర్. యెన్. నుల మృణ్మయ అయ్యగారు ఒక చిట్ట వుప వ్యాసమచ్చిరి. ఈ వైద్యశాల ప్రారంభించిన మాడగా ఇంకా నాకు అనేక విధముల మేలుగా వోచున్నది. ఆంగ్లేయుల వైద్యుల సహాయములను పొడ్యములు నడుపుకొంటున్న ధనములే వీరలకు సహాయము చేయుట యత్యవసరము ఆయుర్వేద వైద్యము నందు అధికములు శ్రద్ధవహించుటలేదు కావలసింది సమయములో రావుసాహెబు కన్నులు పెట్టి గారు ముందువది ఆయుర్వేద వైద్యశాలను స్థాపించి మిక్కిలి గౌరవమును పొంది పీఠి లో నుండు ప్రముఖులు కొందరు ఇటువంటి హాస్థిశాలను సర్వ అధికారుల నిరాకరించినది.

జేయులే పోషింపగలరని వారికి చూపుట చాల యుక్తము కన్నును పెట్టి గారును డాక్టర్ క్రైస్టయ్య అయ్యగారును ఒకటిగా చేరి వైద్య సహాయము జేయుట చాల విశేషమైన సంగతి. డాక్టర్ క్రైస్టయ్య అయ్యగారు ఆంగ్లేయ వైద్య విద్య యం దసమాన పాండిత్యముగలవారు వీరు తెలుగు ప్రజలకు నిచ్చిరి. వీరు కన్నును పెట్టి గారి లో ను వారి సహాదకులకు రావుసాహెబు రా మా ను జం పెట్టి గారి లోను జేసి మరి యొక ఆంగ్లేయ వైద్య శాల ను గూడ స్థాపించుటకు బ్రతుకొందు చున్నారని వినుట చాల సంతోషకరము. ఇట్టి ఆంగ్లేయ, హైందవ వైద్య పద్ధతులు వీరల కెక్కువ సహాయముగవును. ప్రస్తావన రీత్యా వైద్య శాల స్థాపన మేము తరువాతని జేయ రావుసాహెబు కన్నును పెట్టి గారిలో నుచ్చటింది. వారందుల కంగీకరించి ఆంగ్లేయ వైద్యశాలను ఆయుర్వేద వైద్యశాలను గూడ నేర్పరుచుటకు నానికి స్థిర రూపమును ధనసహాయము చేయుటకు అంగీకరించిరి. ఆయుర్వేద వైద్యశాల ప్రారంభమైతి. యధా కా రణమున ఆంగ్లేయ వైద్యశాల ప్రస్తుత మారంభింప వీలులేకపోయె నది. సాధ్యమగుంత త్వరలోనే ప్రారంభింపబడును. తిరువల్లి క్లెటిలో నెట్టి వైద్యశాలను గూడ లేండున వైద్యశాల నిరట నేర్పరచితిమి. అది డాక్టరు కృష్ణస్వామయ్యగారు నుడిచిరి.

ఆంగ్లేయ విద్యార్థుల సహాయకేసు.

తిరువల్లి క్లెటి. ఇంజనీయరు, కాలేజీలోని, నెరసాపుర వాసులకు విద్యార్థులు క్రిందటి సంవత్సరము ఆంధ్రభోజనసమితి గృహము నేర్పరచుకొనిరి. వారిలో, సి. నాగభూషణరావుగారును జో మర్కలనరసింహారావుగారును అప్పకవయ్యగారును పేర్కొనవలసివచ్చును. వాంఛించుచున్న విద్యార్థులను (హాస్టలు గానుండి దానిని జరిపించుచుండిరి. వీరిసంవత్సరము. ఆనంత గృహసంవత్సరమున జేసి ఆంధ్రవిద్యార్థులను ఆంధ్రగృహస్థులను ఆహ్వానించేసి. విద్యార్థులు ఇతర విద్యార్థులను పంపించి గా సభనంకరించిరి. ఆకథకు బి. సి. క్లాసు చురువుచుండి, క్రీడావరాజు సత్యనారాయణగారు. అగ్రాధిపతి కృష్ణము వహించిరి. తుట పూటి భోజనములను తమవచాల నసౌఖ్యము కలుగుచున్నదియు భోజనసమితి గృహములందు చాల సౌఖ్యముగలదనియు ఉపయోగకరమును, ప్రత్యేకభోజనసమితి గృహములేకపోవుట చాలా విచారకరమైన సంగతియనియు కొందరు విద్యార్థులు జెప్పిరి. వారిలో అప్పకవయ్యగారు పేర్కొనుచు కృతార్థులయిన, శ్రీ. భా. వేంకట నుబ్బయ్యగారు. ఆంధ్ర భా. సుబ్బయ్య సింగిరి:— మనయాంధ్రుల ప్రత్యేకమునమా వేళిచుకున్నాము. నాంధ్రులను నే, సహవాసము లిచ్చుచుండలేనియు, ను:ము ఆంధ్రప్రదేశ్ లను జరుపుట కష్టమనియు, ఆంధ్రభాష జరుపుట, మనకు మర్యాదలోపముగాదనియు మనయాంధ్రులకువకారము కలుగుటకు, మ-రా-రా-క్రీ, కాకినాడను నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు. వ్యయ ప్రమానంబోర్డు సాటు పడుచుండిరియు, మనయాంధ్రులను, మనయాంధ్ర ప్రముఖులు ఈ దోష్ట గ మ్మలు సుదయాద్యక్షికో మాడ వలెననియు మనయాంధ్ర భాషను వృద్ధి చేయవలెననియు తిరువల్లి క్లెటియందు జరిగిన మంత్రి. ముక్కట్టి (త్వరలోనే) స్థాపించ వలెననియు ఆంధ్రులు వృద్ధికో. కి రా బియ్యింప వలెననియు వీరు సభా రుజువులను నిమిల నుపన్యసిందిరి సభికులు కరతాళ భవ్యము నల్పిరి. ఆంధ్రుల చేతనే, సంగీతకాల తేజము జయన బడెను. విక్రమ ఫలహార, తాంబూ లానులచే సభికులు గౌరవించి సభ ముగించిరి.

నే నొక ఘోరమైన మాత్రమే, వ్రాసుచుంటి (ఉపయోగ కరమును భోజన సమితి గృహము లేకపోవుట) మన గా! నాకు చాలా విచారము గలిగినది. గా! బి! బి! బి! శర్మ గారును శ్రీ కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వ్యయ ప్రమానంబోర్డు, ఆంధ్ర భోజన, వసతి, గృహము (ఆంధ్రభోజన, నేర్పరచి గదా! యని నే నుపన్యసింప వలసియు చేయవలసిందిగా! ఉపయోగకరము "అను మాట ప్రయోగించుటచే నూతన యుంటి ఏలవన ఆంధ్ర వసతి గృహమును, తిరువల్లి క్లెటిలో స్థాపించి క్లెటి (ఉపయోగ కరము) నకు మాట రాక యుండునుగా! తిరువల్లి క్లెటిలో ఇండ్లవైపు దొర టటు దుర్గధను, వై కావ్యకర్తలు బలవచ్చుచు. గాని, దొరక తుండెనవో! విద్యార్థులు భోజన సమితి గృహములను, ఎక్స్కర్షన్ గాని యుండ గలిగిరి. వ్యయ ప్రమానంబోర్డు టటు ఆంధ్ర విద్యార్థులకు కలహార ము ఆంధ్ర భోజనసమితి

గృహములగుటచే నుపయోగము లేకున్నది. మరియొకటి వల్లి క్లెటిలో స్థాపించబోవు జరిగిన మంత్రిమునకు శ్రీ కాకి నాధుని నాగేశ్వర రావు పంతులు గారిని అధ్యక్షులను గా నెన్నుకొనటకు మనయాంధ్ర విద్యార్థులను యువోగ గ్రంథులు గోరుచున్నాను కానశ్రీ పంతులు గారు అంగీకరింతురని గోరుచున్నాను.

జె. కె. రావు.

ఏలము. 178

నెల్లూరు జిల్లాలో నున్న కలిచేమ గ్రామమునందలి అభివృద్ధులు.

శ్రీ చెన్నపురి దొరతనమువారి యుత్తరపుల ప్రకార మొదిగున చే చాలు చేసిన నేను చెన్నపురి హైకోర్టు లో అఫీషియలు అసైనికాధిక చేరీయొద్ద ఈదిగువ లాటులను 28-10-1915-వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు హెచ్చుపాట పాడనవారికి ఏలము వేసెదను.

1. నాలుకు రు 17000 లు చొప్పున అద్దె యిచ్చుకొనుటకును దొరతనమువారికి పన్నుల నన్నిటిని గూడ ఆయనే ఇచ్చుకొనుటకును వరకు ఏర్పరచుకొని జర్మనీలోని హెంబర్గ్ వాస్తవ్యులగు హెచ్. ఏ. బ్రౌంటు గారికి 2-11-1910-వ తేదీని వెంకటగిరి దీనగృహ భూమి కరయగు వెంకటగిరి రాజాగారు 5 సంవత్సరములకు కలిచేమ గ్రామము కవులు ఇచ్చిరి. ఆకవులు వాయిదాలో శేషించిన కాలము పనిచేయుటకు ఆగనులు మరల ఏలము వేయబడును. 2-11-1915 వరకును పన్నులన్నియు నిదివరకే చెల్లించబడినవి. 22-10-1912 లో జరిగిన ఖరారునామా ప్రకారము అదే వరకులమీద 2-11-1915-వ తేదీ మొదలు మరి 5 సంవత్సరముల కాగ్రామము మరల కవులు కిచ్చుటకును అచటనున్న కట్టకములు, ఇండ్లసామగ్రిలు, పశుముల్లు, యంత్రసామగ్రిలు, పనికిరాని అభివృద్ధి గుట్టులును గూడ ఏలముపాడినవా వేయగును.

కలిచేమ గనుల యొద్దనున్న ఎల్క్రికుమరలు మున్నగు సామగ్రిలు.

1. 30 హెచ్. పి. టూగీ ఆయులు ఇంజనులు 2. 22 కే డబ్ల్యూ. సిమెంట్ 500 వ్యాట్ల డై నమోలు.

3. ఎల్క్రి సిటీ సాలింగు 20 హెచ్. మోటారును కంట్రోలర్లును కలవి.

4. సిమెంట్ రీజర్వాయర్స్ ఎల్క్రి సిటీ పుపు జతలు 65 అడుగులలోతుచుండి గంటకు 110 గాలనుల చొప్పున నాగునవి.

5. చిల్లరతీగలు రాతిగలు స్పిచ్చిగేరు ఇచ్చు లేబర్ల మార్పులు స్పిచ్చిబోర్డు.

వివరములు పూర్తిగా తెలియగోరువారును పత్రములను చూడగోరువారును ఫిఫీషియలు ఎన్జినీగారి కచేరికి వచ్చిన చూడగలరు.

ఇందులకు ఏలముపాట పాడగోరువారు చెన్నపురి గనులనిబంధనల ప్రకార మర్దులని చెన్నపురి దొరతనము వారియొద్ద నుండియు కవులు పుచ్చుకొనుటకు తగిన రని వెంకటగిరి మహారాజాగారి యొద్ద నుండియును సర్టిఫికేట్లు తీసుకొని రావలెను.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సను
హస్తయులు ఫర్మకు కంట్రోలరు
అఫీషియలు అసైనికాధిక
హైకోర్టు పడరాను
15-10-1915

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రమహాజనసభ	2
బొనుహామూర్తి	3
గుంటూరు రేలువేయ్య సంఘము	"
చిత్రకటములు	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రదాన వార్తాసంగ్రహము	
గ్రామపంచాయతులు	6
విద్యోగానుసంబంధ గ్రామము	
విశేష తంత్రములు	7
వృత్తాంతములు	8-9
ఇంగ్లీషు కంటివాదము	10-11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 19-వ తేది

మంగళవారము

గ్రామ పంచాయతులు II

మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకుగల లోకలుబోధుల శాసనమునున్న గువానిని చాటి చని పంచాయతీనిర్మాణమును గురించి యాలోచించి లేదని నిన్నటిదినము ప్రాసీతిమి. వారి యభిప్రాయము లోక కొంత యిచ్చుట కోడికరించుట యవసరము. లోకలుబోధుల ఆర్టు ననుసరించి యూనియను లనబడు సంఘములు పంచాయతీ పద్ధతిని ఇప్పుడు చాలుగువదలవలయు స్థాపించబడి యున్నవి. వానిని రద్దుకరచి ముప్పదిసంవత్సరము లుగా జరిగిన పనిని తుడిచివేయుట తగదు. ఈ యూనియనులలో కొన్నిలోపము లున్నవి. లోకలుబోధుల ఆర్టునకు వ్యతిరేకము కాకుండగనే వానిని సవరింపవచ్చును. ఇదివరకు ధనాశ్రయ యూనియనుల నేర్పరచునప్పుడు రెండు మూడు గ్రామము లొక్కటిగా చేర్చబడుచు వచ్చినవి. యూనియనులకు ప్రత్యేక కార్యస్థానము లుండవలె ననియు నొకకు లుండవలెననియు నిష్పాదించుటచే చేరిన ద్రవ్యములో విశేషభాగము న్యయము పోవుట సంభవించినది. యూనియనులు వసూలు చేయు పన్నుల పరిమితియు వ్యయముచేయు న్యాయత్రయము తక్కువయై యున్నది. నేడు నామాన్యముగా నొక్క గ్రామమునే యొక యూనియనుగా నేర్పరచవచ్చును. పంచాయతీ కార్యాలయమునకై గ్రామపాతశాలలో చావడిలో ముపయోగించుకొని గ్రామకొకరులలోని బడిపంతుల నో, తపాలాధికారి నో, కరణమునో ప్రాతవనులకు నియోగింపవచ్చును. వసూలు మొత్తముమీద మాటికింత కమీషనుని ఏర్పరచి గ్రామ మునసబు చేతనే యూనియను వసూలు చేయింపవచ్చును. గ్రామపు వెట్టివాడే యూనియనునని వెట్టివాడుగా చుపరచింపవచ్చును. పన్ను విధించుకొనుటలోను వ్యయముచేయుటలోను లోకలుబోధ ఆర్టు ననుసరించి యొకవరకు స్వాతంత్ర్య మియ్యవచ్చునో అంతవరకును యూనియనునకు స్వాతంత్ర్యమునియ్యవచ్చును. మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకును జేయుటకు సంపూర్ణముగా సిద్ధపడినారు. యూనియనులపై ప్రజలను ఆకలుగుటకుగాను మన ప్రభుత్వమువారు అంతసత్తా మును కాకున్నను లోక విధమున నిర్వహణాధికార మునియ్యవచ్చును.

తై నారు గ్రామ మునసబెల్లప్పుడును పంచాయతీ లో నుండగలను. తక్కినవారిని డివిజనల్ ఆఫీసరు గారు ప్రజలచేత తమ సమక్షమున చేతులెత్తుట మూలకముగానో మరి యేవిధముగానో నిర్వచించి తురు. కాకితపు ముక్కలలో పేర్లు వ్రాయుట, ఒకరి వెలియక పెట్టెలలో వేయుట, యెంచుట మున్నగు కర్మకాండలేమియు నవసరము లేదట. పంచాయతీ కర్మకాండలనుగాక ఇదేవిధముగా నిర్వచితుడగునట. ఈవిషయములకు మనము నో నుండు కొని 3000 లకు పైబడిన జనసంఖ్యగల గ్రామములలో నిట్టి పంచాయతులు పెట్టుటను గురించి కలెక్టరును ఆలోచించి వ్రాయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఞాపించినారు. ఈ పంచాయతులు గాక శాసననియమము లేనట్టియు చిన్న గ్రామముల కుపయోగపడునట్టియు మరికొన్ని పంచాయతులను ప్రభుత్వమువారు చేర్చవలెను! వానికి గ్రామమున బే యధ్యక్షుడుగా నుండును. డివిజనలాఫీసరు తపాలాలో సభాధ్యక్షుడై యుండి తక్కిన పంచాయతీదారులను ప్రజలచే నియమింపించును. పంచాయతీదారులను తీసివేయుటకు డివిజనల్ ఆఫీసరునకు నధికారముండును. ప్రాతశాసనముల నెదుటండికొని ప్రభుత్వాధికారుల అధికార మీషణ్ణాత్రము తగ్గరాదనుటను మూల సూత్ర మొనర్చు కొని యీ యంగనిర్ణయమును మన ప్రభుత్వమువారు సూచించినారు. న్యాయ విచారణాధికారమునకు నచ్చునప్పటికి మామెదుట నుండు ప్రభుత్వపు నుత్తరువులో ఇదమిద్ద మను నిరూపణ కానరాదు. మొదటివిధపు యూనియను పంచాయతులను రెండవవిధపు క్రమవిరహిత పంచాయతులును చెప్పబడిన పిదప ప్రత్యేకముగా పేరలో ఈ క్రమవిరహిత పంచాయతులకు న్యాయ విచారణాధికార ముండదని వ్రాయుచున్నాడు. ఇది మొదటివిధపు పంచాయతులకు న్యాయ మననుటకు సందేహము లేదు. లోకలుబోధుల ఆర్టులో నెచ్చుటను యూనియనులకు న్యాయ విచారణాధికారము లేదు. అంతేకాక యీయత్తువులోనే న్యాయవిచారణ విషయము ప్రత్యేక ముగా చింపబడుచున్నదనియు ఇదివరకు న్యాయ విచారణకు ప్రజాహిత సంస్థ 1916 వ సంవత్సరపు పంచాయతుల నిబంధనల ననుసరించియు 1888 వ సంవత్సరపు గ్రామబోర్డు ఆర్టు ననుసరించియు కలవని తెలుపబడియున్నది. ఏని బట్టి క్రొత్త పంచాయతులకు న్యాయవిచారణాధికార ము యుండబోదని నిశ్చయింపవలసి యున్నది. 1816 వ సంవత్సరపు నిబంధనలను 1838 వ సంవత్సరపు ఆర్టు గ్రామబోర్డు న్యాయవిచారణకు నేర్పించు ఒక్క కారణమున నిరుపయోగములైనవని చెప్పక తప్పదు. వినివలన ఎప్పుడును కంటియెదుట నుండు సంస్థ లేర్పకలేదు. వివాద పడు సదుపక్షముల నాం నిష్కృతిమీద గ్రామమున సబుగారి మూలకముగా పంచాయతు లేర్పడవలసి యున్నది. ఒక్కరి నెక్కరు పంపించుకొన నెంచు మూలకములకు కక్షి దారులు ఇట్టికోరికలను కోరుదురని తెలుచుట మానవస్వభావము నెఱుంగక పోవుటయే యచటలో సందియము లేదు. అజ్ఞానులగు గ్రామజనులకు ఎదుటపెట్టాన లేనిది యిట్టి ఏర్పాటు గలదనినూడ తెలిసియుండుట పొసగని

పని. కాకితములమీద నేర్పాటు లుండియేమి? లేకున్న నేమి? ఇంతేకాక ఈ నిబంధనలలోను ఆర్టులలోను, నిరంకుశుడును కొన్ని జేతల బహు సామాన్యమును నగు గ్రామ మునసబున కున్న క్రిమిలు అధికారములో కాక్క యంతయును పంచాయతుల కియ్యబడలేదు. నేడు హైంవభూమి స్వపరిపాలనాపక్షముగా కోరుచుండు పంచాయతీవిధానము ప్రాతగోడలకు పూతబెట్టుటచే స ఉపాధునది గాను, పరిలమరల తనానీబుదారులను డివిజనులు ఆఫీసరులను పెద్దచేయుటచే నెప్పటికిని ప్రజాహిత సంస్థ లేర్పడజాలవు. ఇప్పుటి యూనియనులు శాలూకాబోధుల వలెనే ముదటి పంచాయతులును శంకర బాపతు కాక మూనవు. పేరుకు పంచాయతు లేర్పరచినామని మన ప్రభుత్వాధికారులు చెప్పుకొనుచుండుటకు వీలు కలుగు నే కాని లోకులకు లాభ ముండబోదు. ఇప్పుడు కావలసినది ప్రజల కధికారమియ్యగల యదార దృష్టి. నిజముగు ప్రజాప్రతినిధి ప్రతిపాపనలను కలకొల్పి స్వల్పముగు క్రిందియుద్యోగస్థుల కంకుళముల నేర్పరచగల దూరాలోచనతో నుపక్రమింపు డచుటయే సర్వ హైందవభూమియు నేడు స్థాపించు చుండుట. ఇది జరుగజాలని సందర్భములలో ప్రజలు కోర్టు కెక్కి దండుగ చేసకొను లక్షలకొలది ద్రవ్యమును నిలువజాలని పరిస్థితులలో పంచాయతులని పేరుపెట్టిన మాత్రమున నవి పంచాయతులు కాజాలవని ముమ్మాటికి నెక్కి చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాము.

పోలీసు గూఢచిచారణ.

మొన్నటి మరాటా పత్రిక యొక చిత్రమైన విషయమును గురించి న్యాయభాగవ మొనర్చుచున్నది. బొంబాయి రాజధానిలో శంకరరావు లవాటే అనునతడు మద్యపానవిషేధ సంఘము పక్షమున మిక్కిలి యుత్సాహముతో పనిచేయుటకు పేరు పడినవాడు. అతడేలాకో పోలీసువారి గూఢచిచారణకు లోబడినాడు. కడచి నెప్టంబరు 19 వ తేదిని పునహానుండి 'వెయి' యను స్థానమునకు నొక స్నేహితునితో ప్రయాణమై అచ్చట నొకయువ న్యాయము నిచ్చువనిమీద పోవుచుండెను. ఆస్నేహితునిచేరు శంకరరావు జోషి. రెండుపేర్లును శంకరరావులుగానే యుండుటచేత పోలీసుభటులు 'జోషి' ని 'లవాటే' యనుకొని చిక్కులబెట్ట నారంభించి, గుర్రపుబండి చేసికొని పోబోన గుర్రములు అలసినవి పోనియ్యమని యాటంకకరచిరట! ఎడ్లబండిచేసికొని పోగా నొక పోలీసు బ్రాతాతు గుర్రముమీద నెక్కి వెనుక నంటెట! ముందు తాణావద్ద మరియొక బ్రాతాతువచ్చి బండిలో కూర్చొనియెదనని మొండిపట్టుపట్టి కూర్చొని యెనట! 'వెయి'లో దగిన తరువాత జోషిగారిని పోలీసు కచేరికి రమ్మనియెనట! జోషిగారు ఇంటికిపోబోవ చెయ్యబట్టి నిరోధించెనట! తుట్టుతుడకు పోలీసు కచేరికి బోవగా ఆబ్రాతాతు తెచ్చిన యుత్తరమును అచ్చటి అధికారి విప్పిచూచుట సంభవించెను. అందులోకలపేరు శంకరరావు లవాటేది కాని శంకరరావుజోషిదికాదు. పోలీసు వారికికలిగిన శృంగభంగ మటులుండెను. జోషిగారు మాత్రము దురవస్థలను పొందవలసినవారైరి. మరాటా పత్రిక ప్రాయురీతిని ప్రభుత్వమువారికి రాజకీయముగా నెవరిపై ననుమానముకలదో వారిని కొంతవరకు కనిపెట్టుటలో దోష మేమియును లేదు.

కాని అట్టి కనిపెట్టుట కంతములేకయుండుట మహా చిత్రము. వ్యక్తిగుణముల నెంతకాలముచూడవలెను. సంవత్సరకాలము చూచిన చాలదా. ఆ సంవత్సరమున వ్యతిరేకముగ సాక్ష్యము లేనప్పుడు ఊరక వెంటనంటిన నేమిఫలము? ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారికి ఆలోచించుకొని తెలియదు. ఇక క్రింది దర్జా నాకరులకు ఘరానామనుష్యులను కనిపెట్టి యుండవలసినదని నియమించినప్పుడు ఆ యుద్ధస్వభావులు దుండగుములు చేయకుండునందు నట్లుచేయుట యెవ్వరిపని? ప్రభుత్వాధికారుల పనియగునా కాదా? ప్రభుత్వమువారికి కొంచె మనుమాన మెవ్వడో తోచినంతమాత్రమున నెట్టి బుద్ధిమంతుడుగాని గుణవంతుడుగాని నిమేష నిమేష మును చిల్లర మానిసుల స్వల్పకృత్యములచే కల్లు వేయిన్ని నూటపహారు నననూనములకును ననా ను కూలములకును పాత్రుడు కావలసినదియేనా? లేకున్న నిలుకడలక కూర్చొని తిండికిలేక యల్లాడ వలసినదేనా? నాగరక ప్రభుత్వములలో మిన్న యగు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమున కిట్టిపరిస్థితు లేర్పడుట సంతృప్తికరము కాదు. ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున జాగ్రూకతతో విచారణలుసలిపి ఎందరు కనిపెట్టబడు చుండునదియు సంతకాలముగా కనిపెట్టబడుచుండునదియు ప్రజలిచ్చుకొను ప్రవృత్తి ములో నెంతవ్యయమగుచుండునదియు కనిపెట్ట బడువారికి ఎట్టి యెట్టి యపానుకాలములు కలుగు చుండునదియు తెలిసికొని న్యాయమగు ప్రతికార ము లొనర్చి అనర్థములసంత దూరము తగ్గించుట కుపయోగపడు నాకరము తగ్గించుట నియమారవి తెలియలేదు. ప్రభుత్వము లందఱకు భర్తమై యున్నది. ప్రజాప్రతినిధుల విషయమును గమనించి యవసరమైనచో వీలగునెడల ప్రశ్నల మూలకము గా ప్రభుత్వముల వారిని ప్రబోధించుట గాకయని కొరచున్నాము.

గుంటూరు రేలుపేయర్లు - నిదర్శనము
మరియొకవోటున గుంటూరు రేలుపేయరు సంఘము వారు ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకునై చేసిన తీర్మానములకు పోకటించితిమి. ఈ నగరపాలక సంఘమునగుంచి సరైన యభిప్రాయము వియ్యగలవారు తామేయె ముందు. ఎవ్వరు తాము తమ నగరపాలక సంఘము చేసిన ప్రతిభను సంతసము మని యెంతవో అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేక విచర్య చేసియుండినయెడల తమ యభిప్రాయమును ప్రత్యేకముగా తెలుపుట రేలుపేయరుల విధియై యున్నది. ఇట్టి విధిని తీర్చి పురపాలకసంఘమువారి బాధముల నెత్తిమీనుట కంత నిర్ధమముగా నున్నారో వారి గుణములను కనుబరచి ప్రోత్సహమును కలిగించుటకును నంతయే నిర్ధమముగా తామున్నారని తెలియజేయుట పోకటనీయును ప్రజ తమ హక్కులను జవాబుదారీలను గురితంప నారంభించినదటను నిది నుంచి నూచన. పాశ్చాత్యదేశముననిట్టి యాచారము బాగుగానున్నది. దీనినే ఓటు అఫ్ కాన్సైడ్ను అనగా విశ్వాస పోకటనము అందురు. ఇటీవల ఫ్రాన్సుదేశములోని సుత్రిమండలియెడ రాజ్యాంగసభవారు విశ్వాసప్రకటన మొనర్చుట మా చదువరు లీ సందర్భమున స్మరించుకొనగలరు. పోకటనీయిది రాష్ట్రము, యాచారముల క్రిమకృమముగా మన దేశమున వ్యాపించుచుండుట సంతృప్తికరము.

కనడావలన.
సామాన్య కర్మకర్మగాని నుకొత్తులైన కర్మకర్మగాని బ్రిటిషు కొలనియూలోనికి ప్రవేశించుటకు నప్పటికప్పుడు కనడా ప్రభుత్వమువారు నిరోధించుచు మనవారచ్చట కాలిడుటకునైన నెడములేనండ చేయుచుండుట మా చదువరులెందఱని విషయముగాదు. కావున ఇట్టి నిషేధము రాబోవు మార్చిమాసాంతము వరకును సుండగలదని ఆఫీసుప్రభుత్వమువారు మరల పోకటింపివారనుట యెవ్వరికి ఆశ్చర్యమున కలగజేయజాలదని నమ్ముచున్నాము. మన ప్రభుత్వములవారు విరివిగా నివసయమును తెలియజేయవలయునని ఆలోచనచేయుచు మా కనకరముగా దోచుటలేదు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ఇటీవల లండనునగరమున జరిగిన జప్తినుల దాడి.

కావెలుకన్యను వధించుట - ఘోరమగు హత్య.
సెర్వీయావారు జర్మనులను 6 సార్లు తరుముట.

జప్తినుల దాడి.
లండను ఆక్టోబరు 18:— ఇటీవల లండనుపట్టణమునై శత్రువిమానములు దాడి జేసినవి. అందులన నగరమునకు కలిగిన నష్టవివరముల వార్తాసంఘమువారు ప్రచురించిరి. పుర మంథకారములు నుగుటచేతను వైమానికులు మిక్కిలి ఎత్తగు ప్రదేశమున నుంటచేతను లండనులోని ముఖ్యస్థానము వారికి సరిగ గోచరించినవికావు వైమానికులు చాల నట్టుకు తప్పుల నొనరించిరి. బెర్లిను ప్రకటనమునగూడ తెలియజేయబడినది. ప్రజల ఆస్తిని ప్రాణములను నష్టపుచుట తప్ప తదితరతలంపులతో జర్మనువారు బయటదే యుండిన యెడల ఆ తలంపు లన్నియు వ్యర్థమయ్యెనని చెప్ప వచ్చును. శత్రు విమానములు విడిచి బాంబులవలన కొన్ని గృహములు కూలినవి. ప్రజలలో కొందరు చనిపోయిరి. గుమారు 127గురు బాంబుల కారణమున గతించుటయో గాయపడుటయో తటస్థించెను. వీరిలో నొకరిద్దరు మాత్రమే సైనికులు. బాంబుల ధ్వనిని వెక్కండ్రు వినిరి. కాని వీరు చలింపలేదు. సుమారు కంటే ప్రజలలో ఆత్రము కలెను. బాంబుల ఆదావడియైన తరువాత ప్రజలు సుఖముగ నిదురించిరి. విమానము లగ్గ రాత్రమునవీరికి నిద్రాభంగము కలిగింపలేదు. కాటకకాలంలోనికి బాంబులు పడుచుండు ధ్వని వివరమైనది. కాని ప్రజలు భయపడలేదు. పరుగిడలేదు. లండనుపురమున అయిదువోట్ల బాంబులు పడినవి. ఈ ప్రదేశములయందొకప్పుడు క్రమమున నైవ్యముగాని ఆయుధ విశేషములుగాని, యంత్రకాలముగాని లేవు. బాంబులు ప్రజల యిందపై పానిలో కొన్ని భాగముల కధిలములు చేసెను. శత్రువులు గురిపించిన బాంబులలో చాలభాగము నేలవైచుటకు శత్రువులు తమ బాంబుల వ్యర్థ పుచ్చుకొనిరి. కాని అధికముగ నష్టమేమియు కలిగింపజాలలేదు.

జబ్బూ. జి. గ్రీనుగారియన్వేషణ.
లండను ఆక్టోబరు 18:— వీరి కాకస్మికముగ మాట వడిపోయినది. కాని వీరికి మరల స్వస్థత కలుగునని దాక్టరులు చెప్పవచ్చును.

ప్రాన్ను
యుద్ధభూమి నొకవీంత.
లండను ఆక్టోబరు 18:— మాన్యునుండి ఒక సేనాధిపతి (ప్రస్తుతము ఫ్రాన్సులోనున్నాడు) తన సైన్యములతో గూడ 10 కోట్లలవరకు నిదావారములలేక శత్రువులచే తమ మబడిను తుడకు శత్రువుల ఒత్తిడి తగ్గెను. సైన్యము సేనాధిపతి ఒక పట్టెటాని చేరి కడు బడలియుంటుంటే వీరిచట నిదురించిరి. 100 నిమిషములుకాగానే జర్మను సేనలు వచ్చుచున్నవని ఒక సైనికోద్యోగి జనరలుగారిని నిద్రనుండి లేపెను. వెంటనే ఈయన సైన్యములతోపాటు పరుగెత్త నారంభించెను. జనరలుగారికి బోయరు యుద్ధమున తుపాకి దెబ్బచే దంతములు నష్టమయ్యెను. అందులన వారు కట్టుడు పండ్ల నుపయోగించుచుండిరి. తొందరలోవీరినిజనరలుగారి గ్రామమునవరచిపోయిరి. మార్చి వరకు జనరలుగారి సేనలు నడచెను. అచ్చటవీరిజర్మను సేనల నోడించిరి. తరువాతకొక పదిహేనుదినములకు జనరలుగారు మనునటియూర ప్రదేశించుకొని కదిధ్వంసమైయుండినది. వెనుక వీరు కలిసిందిరిమందియు కిధిలమైయుండినది. కాని ఒక సైనికోద్యోగి కొందరు భటులసహాయమున పాడు బడిన యింటిని వెదకెను. జనరలుగారి కట్టుడుపండ్లు దొరికెను. వీరికే నష్టమునకలగలేదు. వీరిని సైనికులును సైనికోద్యోగియు జనరలుగారియొద్దకు గొంపోయి వారికర్పించిరి. దంతములు నష్టమగుటచే ద్రవావారపదార్థముల గొనగలపినచ్చిన జనరలుగారు ప్రస్తుతము భోజనసౌఖ్య మందుచుండిరి.

రుస్సా
డ్యోన్ స్కూప్రాంతమున యుద్ధము.
లండను ఆక్టోబరు 18:— సెట్రోగ్రాడు:— డ్యోన్ స్కూప్రాంతమున శత్రువులు ముమ్మల తలపడుచుండిరి. నిన్నటిదిన మన మేము వా ల నాముగుసార్లు తరిమివేసితిమి. స్వంటను

సరోవరప్రాంతమున మేము జర్మను సేనలవైబడి వెక్కండ్ము. సైనికుల హతులజేసితిమి. మరికొందర బంధియగ గొంపోయిరు. దక్షిణమున మరికొంతదూరమున బోగిన్ స్కూప్రాంతవర కలిపి తీరమున రుస్సావారు శత్రు సేనలవైబడి (డ్యోన్ స్కూప్రాంతము) నడిచి దాటిరి. జటోరిస్కూప్రాంతమున కనతిదూరమున, దిశజ్యోతు పచ్చి నూనన ఉన్న శత్రుస్థానముల మేము పట్టుకొంటిమని రుస్సా వారు ప్రకటించిరి.

బెర్లినుము
ఘోర మరణమునందిన కావెల్ కన్య.
లండను ఆక్టోబరు 17:— ఈమెకు 49 సంవత్సరములు వయసు. ఈమె బ్రుస్సెల్స్ లో 9 సంవత్సరములు పనిచేసెను. వైద్యకాలలో యావచ్చారి కావిధానముల వెక్కుమారులుచేసెను. ఈమె బ్రుస్సెల్స్ లో నివ్వలేక మేన యశమున సంతాదించెను. బ్రుస్సెల్స్ ను జర్మనువారు ప్రవేశించినదానికై వైద్యకాలలో ఆంగ్ల బెర్లినును యువచారికలు పనిచేయ గూడదనివారు నిరోధించిరి. కాని ఈమెనుమాత్రము తన పు ర్యతకుద్యోగమున నుండనిచ్చిరి. మాన్యునుండి సేనలు వెనుకకుపోయినతరువాత వెక్కండ్రు ఆంగ్ల పరాను బెర్లినును ప్రజలు బెర్లినును దేశమున గ్రుమ్మరుచుండిరి. వీరి నెట్లనో బ్రుస్సెల్స్ లో చేర్చబడుచుండిరి. సమయము లభ్యమగువరకు ఈమెవీరిని కాపాడి తదనంతరము వీరిని రహస్యముగ స్వదేశమున కేమె అంపుచుండెడిది.

ఈమెను వధించుటకు చుట్టును ప్రచురిగోడగల ఒకటోటలో నొకస్థానమేర్పాటుచేయబడినది. ఇచట 10గురు సయినికులును, ఒక సయినికోద్యోగియు నిద్రముగనుండిరి. కండ్లకుగంతులకట్టి ఈమెను నాటోటలోనికి గొంపోయిరి. అదిగిరికి మె ధ్యముతో నుండెను. కాని మృత్యువాసన్న మగు ఈమెనును నీమెయుభయు వెం వెంబోయెను. మధ్యస్థానమునకు వెళ్ళుచు జనరలుగారును నీమెయూర్పిలి నేలగూలెడి. మార్చివస్త్రమునందు సయినికోద్యోగి యీమెను సమీపించి తన పిస్తోలిమె శిరమునకు గురి చేసి గాల్చెను. ఈమెమార్మము బెర్లినును లకధికరులుముఖకు కలిగించెను. యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు ఇట్టి ప్రారంభకృత్య మొకప్పుడును జరుగలేదని వారచానిరి.

బెర్లినుము సముద్రతీ మును ముట్టసింగు
లండను ఆక్టోబరు 18:— ఆమున్ బెర్లిను:— ఆంగ్ల నాకాదళముల మరల తీరముగ బెర్లినును సముద్రతీరమున ముట్టడించుచున్నది.

సెర్వీయా
సెర్వీయు, మిత్రముండలి వారల సైన్యములు.
లండను ఆక్టోబరు 18:— ఏథెన్స్-ఉభయ సేనలు కనిష్టమిం నిట్ట మున్నగు ముఖ్యమగు స్థానముల నాక్రమించుకొనినవని సెట్రోగ్రాడుండి తెలియవచ్చినది.

సెర్వీయావారి ప్రకటనము.
లండను ఆక్టోబరు 18:— ఏథెన్స్-నిమ్క-ఉమ్క-బు రైల్వేకు బల్గేరియావారు ముట్టడించుచున్నారు. ప్రత్యాఘోషీకముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. జటిపెయర్ద బల్గేరియా వారు తమచుండిరి. సెర్వీయా సేనలపై అనుకూలముగనున్నది జర్మను సేనానలే బల్గేరియా సేనలను నడిపించుచున్నారు. బల్గేరియావారు పిగటుప్రాంతమున కొన్ని బలహీనములగు స్థానములను మాత్రము పట్టుకొనగలిగిరి. కాని తక్కిన అన్ని చోట్లను తరుచుబడిరి. ఆస్ట్రీయా జర్మను సేనలు వేటప్రాంతమునను బెల్గేరుమట్టును ఆరు సార్లు సెర్వీయావారి స్థానములను తలపడెను. కాని అన్ని సార్లును నోడింపబడినది.

రుమేనియా
రుమేనియావారి తాటస్థము.
అలహాబాదు ఆక్టోబరు 18:— వయోనీకపత్రికా కంతి వార్త:— లండను ఆక్టోబరు 18:— కామె తిక్ నులుగ నుండుటకు రుమేనియామంత్రివర్గమువారు తీర్మానించిరి. అనవరముగు రక్షాయత్నములు సరిపాడు సేనలను జరుపబడును. బల్గేరియా నెడిరించుటకై రుమేనియావారి తటస్థభావమును రమ్యవారు ధంగపరుప నుద్దేశించియుండినవార్త అసత్యమని వెట్రోగ్రాడులో అధికారి ప్రకటన మొనర్చబడినది. జర్మనులు రుమేనియా వైకి దండెత్తించ్చెదనని సంతాపము నివారించుటకుమాత్రమే అట్లుచెప్పబడినది.

వ్యవహారములు

సర్ హార్మిస్టర్లు గారు:—17వ తేదీ రాత్రి ఏనుగులకుండి బయలుదేరి. కలకత్తావద్దను కాలికిపోవుచు.

ట్రాన్స్మిట్టరు దిము:—బాంబాయిలోని వా.కె.ఆర్. సంఘమున ఈ నెల 21-వ తేదీ ఈ యంత్రమును జరిపెను.

ప్రజలసభ:—సింధుదేశమును హైదరాబాదులో ఈ వారమునాడు ప్రజలు సభచేసి మ్యూనిసిపాలిటీకి కమిషనరును నియమించరాదని తీర్మానించిరి.

కాలిక్ట్ మ్యూనిసిపల్ వైర్డును ఎన్నిక:—18వ తేదీ సాయంకాలమున జరిగి. వారాంతము మెకన్ గారు కాలిక్ట్టు మ్యూనిసిపల్ వైర్డునుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఓంఓం హిందీ ప్రకటనలు:—ముద్దపంగున పోరుచున్న భావోను సముదయముతో శ్రీశంకరేశ్వర మూర్తియధికారి ఓంఓం హిందీ ప్రకటనలు నిచ్చిరి.

సరిహద్దు పోరాటము:—ఇటీవల ముప్పడియూరులో పోరుబరిగినది మొదలు ఈ మొట్టమొదట సరిహద్దు కావలిసేల యొద్ద మూడుంటున్నది. వారిలో చాలమంది హతులైరి.

నల్లమందు కూటకములు:—ఇండియా దొరతనమువారు నల్లమందు పొగత్రాగుటకును సడతనమునకు నిశ్చయించి రాష్ట్రము కొంతనములవారితో సాహించుచున్నారు.

సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సభ:—ఈ సభకు గారు 20-10-1915 తేదీనాటికి సభ్యులు ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు. ఆలోచన సేసర్ శంకరనాయుడు గారి కధికారమును స్వీకరించెదరు. సర్ రై సాల్వే డ్రాడకు గారు స్వీకరించి ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు.

అమోఘ్య గారి మరణము:—ఈ రాజుగారి పుత్రులలో తిండిచియ్యున వారిలో కడగొట్టు యతడగు ప్రెస్టు మంత్రిని బహుద్రుడు సతకు బుధవారమునాడు కలకత్తాలో పైఫాయిండ్ జ్వరముచే మృతిచెందెను.

ఇంగ్లాండులో పార్సీ సంఘమువారు:—ఈ సంఘమువారిలో మనస్ఫూర్తిగా పోయినది. తన అనంతమునట్టి హిందూదేశమునకు పోవలసిన పార్సీవానికి భవసహాయము చేయుచుండు పార్సీల శృంగారమునందా దేశమున మృతిచెందినవారిని సమాధిచేయించుచు.

విశ్వభోదిత ప్రాసంగికము:—అందు సంస్థానమున దసరా పండుగలు మొదలు విశ్వభోదిత ప్రాసంగికముగా పండుగలు ఆచరణమునకు తేలికైనది. ఇదివరకుచిత్తుగా విద్య నేర్పబడుచున్నది. దీని విద్యార్థులకు భోజనములు పెట్టుచున్నారని కొందరికి విద్యార్థినిగాను నిచ్చుచున్నారని.

బల్లేయా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముల యుద్ధము:—బల్లేయా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముల యుద్ధము ప్రకటించబడినదిని శ్రీ బైన్ రాయు గారు ప్రచురించిరి. ఇప్పుడు ఆస్ట్రేలియాలకు సంబంధించు ప్రచురణకు బల్లేయా కూట చేర్చబడినది.

దసరా ఉత్సవము:—ముద్దపంగు:—లొక నుండి విజయముగా వచ్చిన శ్రీ రామచంద్రుని శౌరవార్థమై దసరా ఉత్సవములు జరుప బడెను. అట్లనే మిత్రమందిరి గారు సంగ్రామ విజయమున విట్టి ముత్తక మొనరుట సమయానుకూలముగ నుండునని లాహోరీతో నడకొన చున్నారు.

జిన్నా గారి ప్రసంగము:—దసరా సందర్భమున జరిగిన సభలో చేతతేయమన విద్యార్థులే మూలము గారు రాచరాజ్యములలో కల్పించుకొనరాదనట ప్రకటనము గాగు హైందవమునాటి సంగతులు కన్యోన్య మత్యారథ్యకము దానిలో నూతనకము ప్రారంభమున అది బాంబేలో జిన్నా గారు చెప్పిరి.

నాగపూరులో విద్యార్థిని హత్య:—మార్చి 17వ తేదీనాటికి యానవూరి 17వ తేదీ ఉదయమున సమాజేశమై. గా. కిర్. సి. యమ్ చిట్టాచిన్ మున్నగు ప్రముఖులు చాలమందిచేసిరి రావుబహద్దరు పండిట్ గారు తమ ఉపన్యాససందర్భమున విద్యార్థుల హత్య, హత్యకాశాలభివృద్ధిని సూచించు మచ్చటించిరి.

మెహతా పేమియాలో దుర్ఘటన:—ఈ సందర్భమున గంగరాష్ట్ర వైద్యసహాయ సంఘమువారు మెహతా పేమియాలో దుర్ఘటనలకు వెరచేర్చిరి. ఈ దుర్ఘటనలకు కలకత్తాలోనున్న వారి కార్యదర్శికి తంతివాగ్దాములను తెలియపరచిరి. తమ ప్రకృతిత్వమున కార్యదర్శి గారు వీరికిని యాచుచు, మాతృభూమి మొక్క దమాభ్యుదయక దీవనల వీరికి తెలియపరచిరి.

జామ్యునునీడు:—పురాతనమునందు ఈ నునీడు నివృత్తు మగమృత్యుచేయు చుండినదియు, ఇందునకయి హిందూదేశములోనున్న మహమ్మదీయు లెల్లరు 2 వత్సలయానా యల జరప చందా నిచ్చిరియు శ్రీనగరములోనున్న విలేఖరి ప్రాసెస్. ముఖ్య వివరింపబడిన మొత్తములో 80000 రూపాయలకు కాశ్మీరమునా గానాగరిగిరి.

బల్లేయాకు లేఖలు తంతివాగ్దము:—బల్లేయాకు తంతివాగ్దము పంపగూడదని దొరతనము వారికివనకే అజ్ఞాపించిరి. ఉత్తరములుగూడ పంపబడవు. ఈ దేశములోని బల్లేయా వారి నిర్బంధవాసముల కంపులు. ఈ దేశమునకు బల్లేయా వారు విదేశీయకాసనమునకు బద్ధులని గెజిటు ప్రకటించబడినది.

డిల్లీలో శిశుకాలము ప్రవేశము:—శిశుకాల విద్యను కన్పట్టుచున్నది. దొరతనమువారి కార్యాలయములలో పైటోయిలో నైపుణుండిరి. ఈమందియులకు ప్రతిసంవత్సము జరుగు మరమత్తులు పూర్తి అయ్యెను. ప్రస్తుతమునందు కన్పేరిల క్రిందవాడుటకు సిద్ధముగనున్నది. 22-వ తేదీని పింలూనుండి కొన్ని కన్పేరిల కన్పటికనునవంబరు 2-వ తేదీనుండి రాజ్యవిషయములైన యావత్తు కార్యము లిచట నేడపించుచును. ప్రజలలోగోగ్య కంతులై యున్నారు. ధరలమాత్రము పెచ్చును చున్నది.

అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యాయోగసభ:—ఈ సభ పూనాలో క్రిస్ మస్ పండుగలలో అబ్దుల్ రహీమున్ గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడును. కనుక గాస్ట్ రియ మహమ్మదీయ విద్యాయోగసభ వార్షిక సమావేశము దీనివలన నెలలో జరుగ నేరను. కాన బ్రిచ్ లో సభసభ ప్రయత్నమునకు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు ప్రయత్న మిచ్చిరి. కాని ఈ సభను సమావేశము చేయబానినవారు దొరతనమువారి ప్రాపున గోరిరి. మహమ్మదీయ ప్రజలలో వికమత్వమునకు భంగముకలిగించునని శ్రీగంపన గారు నిరాకరించిరి.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము:—ఈ నెల 10-వ తేదీని కాశీనగరమున మా. మున్నగురు సర్. హార్మిస్టర్లు గారును మెంటు హిందూ కళాశాల భవనములకు వ్యాయ మరంగములను చూచి విశ్వవిద్యాలయ భవనముల పూర్తియగు వరకు విద్యాలయమున కళాశాల భవనము జరపుటనుగూర్చి చర్చించి గాని పర్యవసాము తేలలేదు. శ్రీరాజ ప్రతినిధి గారు శంఖుస్థాపనము 20-10-1915 తేదీన జరుప గూడదామని ప్రాసెసి గాని 20-10-1915 తేదీ వసంత పంచమిగాన ఆనాడు జరుపవలెనని చాలమంది గోరి గాన సానియము శ్రీవాంకి నిన్ను వివరించెను.

రెజిస్ట్రార్ శ్రీలక్ష్మి:—చురరాను వైద్యకాలానా కథ భవనమునందు నిమిత్తము రెజిస్ట్రార్ శ్రీలక్ష్మి ఈ నెల 16-వ తేదీ సాయంకాలమున సుబజ్డి గారి సంగరమున సమావేశమై నడిమి తిరుపాత రాణి గారును డి.వి. హనుమంతరావు జీవాజీరావు మాధవరావు లక్ష్మన్న లక్ష్మీ వారామును నుల్లారాయును క్రిష్ణమాచార్య గారు వ్యాయు డోగ్రాసలి వసు తనీదొరసాని గార్లును మరకొందరు సభకువచ్చిరి. చింతలపాటిరంకు జుగంపాటిగారు 100 లు చందావేసిరి. తక్కినవారు 446 లు చందావేసిరి. మొత్తము 546 లు వసూలై నది.

ముద్దపంగు మరణము:—తిరుపతిపురము పెద శృంగేరి గారి క హత్యకేసులో తీర్పుచెప్పిరి. గోవిందపిల్లెలకు వరదీ కేటెర మొకనీటికాబునలో కనుపడెను. ముద్దయము, గోవిందపిల్లెలముక్కు చుట్టయలు నలుగురు అతనిచుట్టయ మెట్టిలు గానవద్ద బంపకొనిరి. తమవారి ముద్దయ యాతికము నొప్పకొనలేదు. ముద్దయ గోవిందపిల్లెల చుట్టయ జడ్జి గారు నిర్ధారణచేసి ఆరేకి ప్రమాదమందెను విధించిరి. స్వచ్ఛందముగ విడుదల చేసినందున మేజిస్ట్రేటు గానవద్ద బంపకొనెననియు, అప్పుడు ముద్దయమును గోవిందపిల్లెల క్రమముగానున్నదనియు జడ్జి గారు తేలించిరి.

చీవాలో జర్మనులు:—చీవాలో మహిమలో కాటకు రాష్ట్రము ఆంగ్లదేశములకు గుర్తవేయబడినది గదా అనట నింకను జర్మనులు నివసించుటకు అనుమతించుచున్నారాజ్యములకు బాంకియు టిపూరచేరియు పుణేయునున్నవాయని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో గొప్ప విమర్శ గానగిరి. మహిమ చీవావారి ఆధీనముననున్నది గాన వరకు గుర్తవాయని గాను జర్మనుల కవులుమరయులలో భంగమేమైన కలిగిన గాని వారిని పొట్టునవలెను అట్లు పొట్టునట చీవామొక్క యాజమాన్యమునకును తామస్వమునకునుగాన భంగకరముగ నుండును అది రాబట్ట సేసిం బ్రస్తు గాన ప్రయత్న మొనగిరి.

ముచ్చాళువు పరబాంబు:—కేసు గోవిన్ద ఆంశముల గూర్చి విచారణ నలుపుటకై ఏర్పరుప బడెను. కమిషను వారి రిపోర్టును గూర్చి దొరతనమువారి ప్రకటనమును విచరించిన నవనగరము ఇంగ్లీషుమును పత్రికయిట్లు ప్రాసెసు. ఈ విచారణములన గంభీరమున నేరముల విచారించు సమయమున కలకత్తాలో నుపయోగింపబడు విధానములోని లోపములు వెల్లడియైనవి. కాని ఆలోచనము లెవ్వరైనా తెలుపబడలేదు. ఈ లోపముల సవరించు యత్నములు జరుగు చున్నవని తెలుపబడినది. ఆంధ్రేశ్వరులు. ఇతరులలో పాటు పోలీసువారి గూడ నెప్పుడో హైకోర్టు జడ్జిలు విచారించవలయునని తేలుచున్నది. నేరము నలుచుటలో కలకత్తా హైకోర్టువారు పోలీసువారికి గాని కార్య నిర్వాహక సంఘమువారికి గాని సహాయముచేయుటకు కానరాదు. న్యాయము, సాక్ష్యము మున్నగు విషయముల తడ పరిమాణముల నేర్పుచుగోని వాటి ప్రకారము జడ్జిలు సంవరింపవలెను కాని ఋజువు పర్వతేని నేరముల పోలీసువారివై జడ్జిలు మోపుట అసమంజసము ఇట్టి నిందల పోలీసువారివై జడ్జిలే మోపినయెడల, వారు అసత్యవాదులని అన్ని తరముల యజువు చేయ కంకణము కట్టుకొనిన వారైనదికలెమి చేయ నేరవు?

రెజిస్ట్రార్ శ్రీలక్ష్మి పంపెము:—రెజిస్ట్రార్ శ్రీ. ఎం. ఎస్. హైస్కూలులోని ఉపాధ్యాయులు గూర్తులును చందావేసిరిని కీర్తితములకు గోపాలకృష్ణ గోపాల్ గారి నేరకునొక వెండిగొన్నెను చేయించి గెలిచినవాడియ్యు కంగికరించిరి. ఉత్తరప్రదేశ్ లోని అన్ని జిల్లములనుగూడ నీవం దెయలకు రావచ్చును. ఈ నెల 12 మొదలు 16-వ తేదీ వరకును ప్రతిదినమున సాయంకాలము 4-5 గంటలవరకు నీ ఆటలు ఇంజనీరింగు కాఖబారి మైదానమున జరిగెనని చాలమంది సాక్షాత్తులును భారతీయులను శ్రీలక్ష్మి ను పురుషులనుగూడ నచ్చిరి. రెజిస్ట్రార్ శ్రీలక్ష్మి వీలూరు గుంటూరు రైవారి విశాఖపట్టణము పెద్దాత్తరము చివరకు విశాఖపట్టణము మిట్టెను ఏ. వి. యెన్ కళాశాలివారి కా వెండిగొన్నె యాజుబడినది. రెజిస్ట్రార్ వారందరకు విశాఖపట్టణము వారి కన్న వరుసున చిన్నలయ్యు చాల ప్రకృష్టముగాడుటచే వారికి గూడ వేరొక వెండిగొన్నెను వారి కెచ్చెను కొక పతకమును ఇచ్చుటకు నిశ్చయించబడినది. ఈ నెల 16 వ తేదీని సభ జరిగినది. హెచ్. ఎం. ప్రొ. వి. సి. ఎస్ గారధ్యక్షత వహించిరి. షీ బీవో సాగిగారు వెండిగొన్నెలను పతకమును ఇచ్చిరి విశాఖపట్టణము వారి కెచ్చెను గూడ వకు రెజిస్ట్రార్ జిల్లమునందైన యాజే యు గూడ తెలియుచున్నది.

మెహతా దసరా పుత్సవము:—ప్రతి సంవత్సరము మెహతాదసరా దసరాలో జరుగు పుత్సవము యీ సంవత్సరమున 17వ తేదీతో యుగిసెను. నాటిసాయంకాలమున 5 గంటలకు మాయూబరీతిరాజువందెరమునండి మహారాజావాత్సవముతో బయలుదేరిరి. మెహతా సంస్థానమునది ఉద్యోగులు మున్నగువారందరు వీరి ననుసరించిరి. దంకానాపత్తు లమర్చబడిన రెండు ఏనుగులు ముందునడచెను. వీటి వెనుక సంసావాధీకుల ధ్వజములచే నలకరింపబడిన లాట్టియు కొన్ని నడిపింపబడెను. మెహతా రాజవందెర నైపుణు పచాలిదేశము:—మున్నగువారులు వీటి ఫిరోభాగమున వచ్చుచుండిరి. ఈభటులవెనుక ఉద్యోగులు వెక్కిరించుచుండిరి. రెండు ఏనుగులవై చేయబడిన బంగారపుహారాలలో శ్రీ మహారాజ వారును యువరాజు గారును ఆసీనులైరి. ఈ వెనుకను వరుచుండిన బండలలో వెక్కిరించు ఉద్యోగుల అమరి యుండిరాత్రి 7 గంటలకు మహారాజావారును పరివారమును కొలుగార్దెను చేరిరి. ఇచ్చట రేవపూజ జరుపబడెను. కన్నడభాషలో చిన్నికృత్తు మనబడుచెట్టుకు మహారాజావారు పూజించిరి మంగళహారతి అయినతరువాత నీచెట్టుకు మహారాజావారు ఖండించిరి. నైవేద్యపరీక్షలను, మందుగుండు కాల్పులయు జరిగిన పిదప రాజవందెరమునకువరలిరి. ఇచ్చట ఆనందరావుగారును, సర్ విశ్వేంద్రరాయు గారును మహారాజావానికి నవ్వు పలికిరి. అంతటితో దసరాపుత్సవమును సమాప్తి అయ్యెను.

అఖిల భారత మహమ్మదీయ సంఘము. ఈ సంఘము
వారి నార్థికసభ ఈ సంవత్సరము బొంబాయిలో జరుగ
బడ నూడదని ఆ గాఖానుగారు కలెగముగ వ్రాసిరి. అందు
లకు బొంబాయి వారందఱు సంగీకరించిరి. పంజాబులో నాయ
కులగు వారు నూడ సంగీకరించి రని తెలియుచున్నది. ఇంత
మంది జనకు నూడదకుడున్నను అహ్మదాబాదు జరుపక
మానునినచో మహమ్మదీయులలో ప్రబలకత్తు లేప్పడి మందు
వీరెన్నటికిని కలియుట పాపకదని తెల్పును అట్ ఇండియా
పత్రిక వ్రాసినది. ఈ సంవత్సర మీ సభను జరిపియే తీరదని
రని అహ్మదాబాదు మహమ్మదీయ సంఘము గారు వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR.

Description of Latest Zeppelin Raid on London.

MISS. CAVELL'S EXECUTION: A HORRIBLE MURDER.

Serbian Repulse Six German Attacks.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The Recent Zeppelin Raid.

Semi-Official Account of Damage Done.

LONDON, October 18.

The Press Bureau issues an account of the damage done by the Zeppelin raid by a writer appointed by the Home Office, who says:—The darkening of the Metropolitan area and the height at which the enemy flew prevented them from locating places of importance. A Berlin official report shows, as on the last occasion, that the raiders were grossly mistaken in most cases regarding the localities bombed. If they had a definite objective beyond a haphazard destruction of lives and property of non-combatants they entirely failed to attain it. Except for that done by one chance shot, the damage was exclusively to property unconnected with the conduct of the war. Of 127 persons killed and injured none were combatants, save one or two soldiers in the street. Hundreds of thousands who heard the bombs and guns remained cool and free from panic, and, it is possible, there was even less excitement than on the previous occasion. Most people, after the bombardment went quietly to bed and were not disturbed by a second raid on another part of the London area at midnight. In the theatres, in which the bombs and firing were plainly heard, there was a commendable absence of panic.

The damage done was in five distinct areas.

In the first there was little or no damage to residential property. There were some large business buildings, here, five bombs fell, four in the street, and buildings were considerably damaged. There were also a number of casualties.

In the second area a bomb fell in the garden of a large block of residential flats, and several rooms on the ground floor were totally wrecked. The first floor also suffered considerable damage. Another bomb fell on the top of another block, demolishing the top storey. There were no casualties in this area.

In the third area two business premises were damaged.

The fourth area was a poor working-class district and many houses were over-crowded. Here more bombs were dropped than in the above areas. One group of small houses was entirely destroyed by a single bomb.

The fifth area was a suburb where there was not a single factory or business house, hardly any shops and no encampments or aerial defences or even search lights. Here for some obscure reason, the largest number of bombs were dropped in less than a minute. The distance between the first bomb and the last was only six hundred yards. Five fell within sixty yards and three in a single small garden. A fortunate feature of the whole raid was the number of bombs which fell on the ground and not on buildings. Only three houses were actually struck in this area.

Belgian Coast Bombarded by British Fleet.

LONDON, October 18.

AMSTERDAM.—The British fleet is again heavily bombarding the Belgian coast.

Casualty List.

LONDON, October 18.

Last night's casualty lists contain a five-headed naval unit under Rear-Admiral Troubridge in Serbia.

Miss Cavell's Execution.

A Horrible Murder.

LONDON, October 18.

AMSTERDAM.—A telegram gives details of Miss Cavell's death. It states that the execution ground was a garden surrounded by a wall, where a firing party of six men and one officer awaited the victim who was led in blindfold by the soldiers from the house near by. Hitherto she had been brave, but turned deadly pale and swooned and fell down thirty yards from the place of execution. The officer walked up to the unconscious woman, drew a pistol and shot her through the head. The execution has shocked the Belgians, who declare it to be the most bloody act of the war.

The Execution of Miss Cavell.

Her Work for Nursing Reform in Brussels.

LONDON, October 17.

Miss Cavell was forty-nine years of age and was known as the Florence Nightingale of Brussels, where she had worked for nine years, reorganising the nursing system of several hospitals. When the Germans entered Brussels, the British and Belgian nurses were prohibited from working in the hospitals, but Miss Cavell was allowed to remain in her former private nursing home. Her brother-in-law, a doctor at Henley-on-Thames, said in an interview that after the retreat from Mons, hundreds of British, French, and Belgian stragglers wandered aimlessly about Belgium. Many were hidden in farm-houses, and were ultimately assisted to reach Brussels by Miss Cavell, who provided shelter till they could be smuggled out of the country.

Mr. Grace's Speech Affected.

LONDON, October 18.

Mr. W. G. Grace has had a seizure which affects his speech. Doctors however are hopeful that he will make a speedy recovery.

RUSSIA.

FIGHTING ON DVINSK FRONT.

Russians Pierce Enemy's Front.

Capture of Enemy Positions and Large Numbers of Prisoners.

LONDON, October 18.

PETROGRAD.—A communique says:—The enemy continued persistent attacks on the Dvinsk front. Four were repulsed yesterday. The Russians caught the attacking Germans north of Lake Svanten in flank and rear and cut off and captured large numbers. Further south the Russians pierced the enemy's front on the Western shore of Lake Boginskoe and crossed the river Drisviatitsa. We also captured the enemy positions on the Styr above Czatorysk and west of Derajno.

SERBIA.

Bulgarian Attacks Repulsed.

Austro-Germans Repulsed Six Times.

ATHENS, October 18.

It is officially stated that Bulgarian attacks on Nish Uskub Railway continue. There is severe fighting at Veanya but at Zibefche the Bulgarians have been repulsed.

The German Officers are in command all along the line.

The moral of the Serbian troops is excellent.

A telegram received in Paris from Nish states that hitherto the Bulgarians have captured a few weakly defended positions in the region of Pirot but have been repulsed at many other points.

The Austro-Germans have attacked the Serbian positions on the Save and around Belgrade six times but have everywhere been repulsed with heavy losses.

Important Positions Occupied.

By Serbia and Allied Armies.

LONDON, October 18.

ATHENS.—Official advices from Salonika state that Serbian and Allied armies have occupied Strumnitza and also various points dominating the railway, the protection of which is regarded as assured.

RUMANIA.

Roumania's Neutrality.

Allegations against Russia Denied.

ALLAHABAD, October 18.

The "Pioneer" special cables:—

LONDON, October 17.—The Roumanian Cabinet has decided to maintain strict neutrality. All the necessary military measures will be taken on the frontier. It is officially denied at Petrograd that Russia intends to violate Roumanian neutrality in order to attack Bulgaria. The statement made to that effect is attributed to a desire to distract Roumania's attention from the danger of German violation of her neutrality.

ITALY.

An Italian Loan.

LONDON, October 18.

NEW YORK.—Italy is placing a one-year loan of five millions sterling in the United States for the purpose of establishing exchange.

GERMANY.

German Destroyer Cut into Two.

LONDON, October 18.

COPENHAGEN.—A German steam ferry from Trelleborg, on Friday evening, collided with a German destroyer, which was cut in two and sank. Only five were saved.

Temporary I. M. S. Commission.

SIMLA, October 19.

Dr. Monoharlal Dhawan of the Medical College, Lahore has been given a temporary commission in the Indian Medical Service which brings the total number of temporary Commissioners to 151.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

India and the war with Bulgaria.

Proclamation by the Governor-General.

SIMLA, October 18.

The following proclamation is published:—"I Charles Baron Clarington of Fenshurst, Governor-General of India and ex-officio Vice Admiral therein, being satisfied thereof by information received by me, do hereby proclaim that war has broken out between His Majesty and Bulgaria. —CLARINGTON OF FENSHURST."

A notification is also published adding Bulgaria to the notifications referring to Germany and Austria.

A Handsome Contribution.

SIMLA, October 18.

A Srinagar correspondent writes that the work of repairing the old J. mma Masjid in that centre is making good progress. Two lakhs of rupees have already been subscribed for this purpose by Mahomedans in all India, the Maharaja of Kashmir giving Rs. 40,000.

A Story From the Front.

SIMLA, October 18.

The following authentic story has reached India from the front. It concerns a distinguished General now commanding an army in France. In the retreat from Mons he and his division, after ten days of no rest or sleep, reached a village, the pursuit slackening, and joyfully snatched the opportunity of houses and beds to get between the sheets for a brief while. After just 20 minutes an A. D. C. rushed in and informed the General that the Germans are coming out. Up jumped the General, dressed in the dark (no time for candles) sailed out and continued the retreat. Now you must know his front teeth had been carried away in the Boer war by a spent bullet and had been replaced by a false set, but these in the hurry he forgot, and so the retreat went on to the Marne, where the tide turned and it was the German's turn to retire. After a fortnight the General was back in the same village where they had tried to sleep out. It was all in ruins, the house just four walls and a floor or two. Nothing daunted, an A. D. C. announced his intention of going back and looking for those teeth, taking some men to help him. He searched the debris piecemeal, and there under a mass of chicken bones and champagne bottles, and undamaged, were the precious teeth. They were carried back in triumph to the General, who, before long, enjoyed a change from porridge and soap to a good square meal of bully beef.

Fanatical Tribes severely Punished.

SIMLA, October 18.

Advices from the frontier show that the recent fighting at Shabkadar had produced good results on the temper of the fanatical tribes of men and they are no longer collecting round the frontier outposts. Casualties among the tribesmen are heavier than at first reported.

Bulgarians to be Interned.

SIMLA, October 18.

It is notified in the "Gazette of India Extraordinary" that persons of Bulgarian nationality will no longer be exempted from the operations of Section 25 of the Foreigners' Act of 1864.

The Viceroy's Executive Council.

SIMLA, October 18.

The notification directing the Viceroy's Executive Council to reassemble at Delhi will be issued shortly. All the Members who are leaving will return to Delhi on November 2nd.

Sir Sankaran Nair will take charge on the same date. Sir Reginald Craddock on leaving Simla will proceed direct to Delhi.

DELHI.

Winter in Delhi.

DELHI, October 19.

Delhi is experiencing the commencement of winter with chilly morning and cold night. The Secretariat which was tenanted by territorials in summer has undergone the annual repairs and is now ready for re-occupation by offices. The first batch is expected to leave Simla on 22nd and arrive here on the following day and all camp office will be working with effect from November 2nd. Public health is good and prices are rising.

CALCUTTA.

Durga Puja in Mesopotamia.

CALCUTTA, October 18.

An unprecedented event has occurred this year in Mesopotamia. The members of the Bengal Ambulance Corps have this year celebrated Durga Puja there. The following telegrams have been exchanged:—

From Lieutenant Bannerjee to the Secretary, Ambulance Corps, Calcutta:—"Puja enthusiastically celebrated here. Heartly greetings to the Motherland and the Calcutta Committee of the Corps."

From the Secretary to Lieutenant Bannerjee:—"Sabas (Bravo) boys! Proud Motherland sends all ranks affectionate Bijaya greetings. Keep the flag flying."

TELEGRAMS.

Lucky Day Sales in Calcutta.
Good Business Done.

CALCUTTA, October 18.
As usual the annual lucky day (forward) sales were held in Calcutta to-day and although the day was observed as a general holiday the importers and brokers were seen very active and importing firms were full of life and spirit. This year's sale was something unique in its character in view of the fact that unlike other years contracts were entered into for the first time for indigenous industries such as, pottery, galvanised, buckets, soaps, shoes, etc. These industries made a fair sale. As regards Manchester goods although the number of sales offered at various firms has not been ascertained, so far as known a large number of contracts were entered into. The business in woollen goods was practically nil, the reason being that the sellers both here and in England are out of stock and have practically nothing to offer.

A Moslem Prince's Death.

CALCUTTA, October 19.
Prince Kisra Bakht Mirza Muhammad Abbas Husain Bahadur, the youngest of the surviving sons of the late King of Oudh died of typhoid fever at Calcutta on Wednesday last.

PUNJAB.

Dussera and the War.

Opinion in Lahore.

LAHORE, October 18.
The general opinion here is that, as the Dussera celebrations are in honour of the victorious return of Sri Ramachandra from Lanka, the Dussera may be opportune only when the British Empire and her allies have secured victory over our enemies.

The Sikh Educational Conference.

Stirring Speeches.

LAHORE, October 18.
The President's address at the Sikh Educational Conference held at Ferozpur was marked with superb optimism. It urged the necessity of physical education side by side with secular education and that religious and moral education must be imparted to children. He referred to Punjab as the medium of instruction. It was time that technical and industrial instruction were opened and agricultural institutions started. Efforts should be particularly made to increase the number of primary schools. It was absolutely necessary to devote particular attention to physical culture for the Sikhs were a martial race who were expected to serve the King and the country in the battlefield. It was extremely necessary to impart education to girls to achieve real social progress. Disowning the returned emigrants the President said it was a matter of deepest regret that some thoughtless persons having come in contact with wicked people had done many unworthy and shameful acts. Such men though they claimed to be Sikhs did not possess Sikh Dharma. The whole Sikh community would look down upon them. They should shed blood for the permanence and glory of British Raj. The address closed after a few references of the Sikh gallantry in the fields of France and Dardanelles. Sunday's sittings commenced with a stirring appeal on behalf of female education from an earnest Sikh lady who devoted her life to that cause. Bhai Jodh Singh who followed next made an interesting and impressive speech on Sikhs' ideals.

A forcible appeal was made by Sirdar Jogendra Singh for contributions to the National Fund for disseminating primary education and another stirring appeal was made by Bhai Hira Singh, and about Rs. 25,000 were collected.

Some 35 resolutions were then passed relating to the increased employment of Sikhs, introduction of Gurukul in offices, printing of Gurmukhi, recognition of Punjabi as a compulsory language for schools.

UNITED PROVINCES.

Sir Harcourt Butler.

LUCKNOW, October 18.

Sir Harcourt Butler left Lucknow last night for Benares en route for Calcutta.

The Hindu University.

BENARES, October 19.

Sir Harcourt Butler and the Hon'ble Mr. Sharp visited the Central Hindu College yesterday and inspected the buildings and play-grounds with a view to ascertain if there is sufficient accommodation to house the Hindu University provisionally before the construction of buildings at Nagwa. Later on in the day there was a Conference between the leading members of the Hindu University Society and Sir Harcourt Butler, but the result of the Conference is not yet known.

Date of Laying Foundation Stone.

His Excellency the Viceroy has wired to the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya that he would be pleased to lay the foundation stone of the University on the 4th February 1916, but there is a general desire among the workers to have the foundation laid on Basant Panchami which falls on the 8th February and His Excellency will be requested to change the date if convenient.

CENTRAL PROVINCES.

The Nagpur Graduates Association.

The C. P. University Committee's Report.

NAGPUR, October 18.

The Graduates Association met yesterday evening at Dr. Gour's Bungalow and passed a draft memorial on the

TELEGRAMS.

C. P. University Committee's report:—The memorial inter-alia opposed the non-introduction of the Entrance or Matriculation examination which was regarded by the majority of departments and institutions as a qualifying test for professional and technical careers. It condemned the courses and methods of training recommended. It objected to the fixed minimum age of sixteen for Matriculation and did not favour the distinction between the period of studies for the pass and honours degree, nor could it commend the differential mode of examination for the two degrees. It suggested that in the written test certain percentage of marks should be allotted to those qualifying for honours degree. In the case of M. A. and M. Sc. degrees written examination should not be dispensed with. It recommended that the University should follow the lines of older Universities, as far as possible, and no departure should be made therefrom, unless necessity compelled. The appointments of the Registrar and the Warden of non-collegiate students should not be reserved for members of the Indian Educational Service. The constitution of the Senate and the Syndicate should be revised in order to give the University due dignity and independence, so that all interests might receive adequate representation. The University should be given absolute power in the management, and the sanction of the local Government was not needed for the appointment of Lecturers, Tutors, etc. The number of non-official elected Fellows should be raised from 25 to 30 reducing the number of nominated teachers to 30 and out of a Syndicate of 13 at least four should be non-officials. Commercial, technical and practical instruction should be added to the curriculum. The members of the Association had seen the reports of the Committee of the projected Dacca and Patna Universities and found several points in consonance with their views. The University should be a non-residential one with a residential College.

A Students' Gathering.

NAGPUR, October 18.

The fourth social gathering of the present and past students of the Morris College was held yesterday morning. The Hon'ble Mr. Mayhew, Director of Public Instruction, the Hon'ble Sir C. M. Chitnavis, Mr. Dixit and Mr. Bose and Khan Bahadur Malik were present among others. Rao Bahadur Pandit in his inaugural address on higher education in the Central Provinces and the peoples part to promote it, traced the history of education from 1869, more particularly how Morris College developed and progressed till the handing over of the same to the Government and appealed for endowments for the Central Provinces University.

BOMBAY.

Dasara Sports in Poona.

POONA, October 18.

The annual sports of the Hindu Gymkhana were concluded on the Dusserah Day and prizes were given away by Shrimant Sardar Balasaheb Vinchurkar who exhorted the young generation to attain physical strength by the pursuit of manly games so that the services of young India may be placed at the disposal of the King Emperor to fight the enemies of the British Empire. Professor Kale having thanked Shrimant Balasaheb the proceedings terminated.

The All-India Mahomedan Educational Conference.

Mr. Justice Rahim to Preside.

POONA, October 17.

The All-India Mahomedan Educational Conference will meet at Poona under the presidency of the Hon'ble Mr. Justice Andur Rahim of Madras during the next Christmas week. The annual session of the Provincial Mahomedan Educational Conference will not, therefore, take place in Poona this month. The attempt to revive a rival conference during the interval at Broach does not receive any response from educated Mahomedans of the Presidency. The organiser of the movement had approached H. E. the Governor, a few months ago, with a request to patronise his Conference but he declined to do so on the ground that a rival conference would create disunion in the Mahomedan community.

Steamers Sold.

BOMBAY, October 18.

It is understood that the S. S. "Maurauri and Islami" belonging to the Bombay Persian Steam Navigation Company and S. S. "Budrie" belonging to the Arab Steamers Company have changed hands. The two former have been sold to buyers in England, while the "Islami" has been purchased by Messrs. Framji Sons and Co., Bombay.

Parsis in England.

Good Feeling Prevailing.

BOMBAY, October 18.

The annual report of the Parsi Association of Europe shows that all internal dissensions amongst the Parsis living in great Britain have happily disappeared and the Association whose object is to maintain the Necropolis Chapel and grounds where Parsis dying in England are buried is doing good work. Besides this Association gives help in necessitous cases to members of the community to return to India. Both the Chapel and the ground are in good order in consonance with the prevailing feeling.

Trafalgar Day.

BOMBAY, October 18.

The Navy League, Bombay branch, has issued a circular to celebrate Trafalgar Day on the 21st in befitting manner by public meetings, school demonstrations and decoration of buildings by flags and mottoes.

TELEGRAMS.

A Protest Meeting.

BOMBAY, October 18.

A mass meeting was held at Hyderabad (Sind) on Saturday evening to protest against the Government proposal to appoint a Municipal Commissioner to the Hyderabad Municipality.

6000 Rs. Worth of Books for Soldiers.

BOMBAY, October 19.

The Proprietor of "Chhri Venkateshwar Press" has made a donation of 6,000 Hindi books for Indian soldiers at the front.

Mr. Jinnah on Students and Politics.

BOMBAY, October 19.

Mr. Jinnah, Barrister, addressing the Pathare Students Union Meeting on the occasion of the Dusserah celebration said that our country's welfare depended on students. It was nonsense to preach that students should not take part in politics. Mr. Jinnah also dealt on the Hindu-Muslim unity which alone can lead to a new era in Indian history.

Free Education in a State.

BOMBAY, October 19.

With effect from the Dusserah Day primary education is to be compulsory in Aundh State. Hitherto education was given free to children. Besides scholarships cooked food is given to poor students.

Poona Municipality's Ayurvedic Dispensary.

POONA, October 19.

Mr. Hari Narayan Apte, President of the Poona Municipality has been informed by a letter from the Collector of Poona that the Government have decided to amend Section 11 of the Bombay Medical Act by reserving to the Governor-in-Council the power to allow in special cases unregistered persons to hold appointments of the nature referred to in that Section and in the meanwhile to permit the Poona City Municipality to maintain its Ayurvedic Dispensary.

BEHAR.

Industrial Education to Women.

Embroidery School at Patna.

BANKIPORE, October 18.

The Government of Bihar and Orissa have been considering the advisability of imparting industrial education to women. As a practical step they have formulated a scheme to start a lace and embroidery school at Patna. It is practically settled that the school will be a Government School and will be maintained entirely at the Government expense, mainly for two reasons. In the first place the scheme is a novel one and in the second place the School will be attended chiefly by women of poorer classes who would be able to contribute little or nothing in the shape of fees. The proposed cost is not large and it is hoped that after some years the School will be self-supporting. With a view to ensure public confidence and the conduct of the institution on right lines it is proposed that there should be an Advisory Committee in connection with the school, consisting of well-known people of the province. It is also proposed that an endeavour should be made to put the school on a business rather than a scholastic footing and members of the Advisory Committee will be asked to help in the sales of works done by the students of the School.

Behar High Court.

Seven Judges to be Appointed.

BANKIPORE, October 18.

The permanent strength of Bihar High Court has been definitely settled and the Secretary of State has given his approval to the proposal that the Court will consist of one Chief Justice and six Puisne Judges.

MYSORE.

The Dasara Festivities in Mysore.

The Gorgeous Procession.

MYSORE, October 19.

The usual State procession giving the final touch to Dusserah festivities took place last evening. It left the palace at five o'clock in the following order:—

Two huge elephants bearing Indian drums and followed by half a dozen camels with State flag and banners flying above them formed the first group. Behind them were local service banners and Maharaja's bodyguards mounted on beautifully caparisoned steeds and closely followed by State infantry which formed the next group. Behind these were sepoys of the palace. Then came the Members of the Representative Assembly and other leading citizens and officials of Mysore. The Members of the Mysore City Municipality were headed by the President Mr. L. G. Lakshmana Rao. Then came musicians and bandmen, Indian and European. Behind these were two rows of men bearing the Mysore Royal Insignia. Behind this set of men were one State elephant and one State horse richly caparisoned. Then came His Highness the Maharaja and His Highness the Yuvaraja both seated on huge elephants with golden howdahs.

The crowd spontaneously greeted His Highness with a loud burst of applause and saluted in the usual Hindu style while His Highness graciously returned the salutations. Behind the Maharaja came a long line of State carriages in which were seated all the State Officials headed by the Dewan.

The State palanquin and State carriage drawn by four beautifully caparisoned horses, together with a number of horses from the palace stables and one elephant formed the rear. The procession passing the Doddapeta.

మోటారు బండ్లు

మోటారు ట్రేకింగు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్పర్స్ కాన్సు, కానలసికారు ఈ కింది అద్దముల వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేష కాలము నుండి మోటారు కర్తకముల ప్రసిద్ధిపెంది మహాబాహు, గాజులు, జహీజ్ వారులచే అభిమానించబడిన వారు మీకు క్రొత్త కాన్సుగా, పాత కాన్సుగా నుంచిగాను తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కాన్సును కావలసియెడల అమ్మి నున్నవలగు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చబడుత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన ట్రెక్కు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అధిక యివ్వ గలరు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుగ కోరికగలచేసి నూకు వ్రాయుడి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కకియే చూడగలరు. ఈ చిన్నుల మునగయి యోగ్యతావ్రతియు మీకు వచ్చి యున్నది. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర జిజ్ఞాసుల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశ్రాఫలితములు, దీర్ఘాయు మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 6 9
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆషాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందమర్హతగా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి నెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము.

బంధ్యప్రత్యేకా కాన్సులు ముందు.

హాస్టువాన్సు నెం 212, మదరాసు.

క్రమము తీసు. తిహూగారి లేదు. ఈ పటములకు రషీయ కర్త 44గ్రాము భవ్యంత్రస్యములవలన చేయబడిన అ కుర్చీదళాస్త్రము పద్ధతు నుక ఇమిడి యున్నది. శరీర సంపత్తును కలుగ జేసికొని యే మనెనను చేయబడు తిరుమీ సామర్థ్యమును పొందగోరి త్రిపురము ఈపు స్తకమును అవశ్యము చదువలసిగలదు.

రాజనైద్య వారాయణజీ, కేకనజీ,
20, చినాబజారు రోడ్, మదరాసు

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్కనమ్మ, అసిమూత్రము, సా హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుష్టి, క్షయ, యానా ముఖము, సంతాపనాష్టి, వరములపలుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలు. 20 కులి డబ్బిలు. 1-0-0.

ఘనసారచంద్రి:— ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు (అంటు క్షయగోగములను మూత్రపుండుట, తిక్షణామే మాన్యున.
2 సీసా చాలు. 2 సీసా చ. 1-4-0 వి. పి. చార్జీ వేరు.
కయశ్వేద సమాజ్, పాంమాడు. (గుంటూరు జిల్లా.

మద్రాసు న స్యము.

మేలైన చిహ్నము నువాననకర్తం చెద్దబుడ్డి 0-4
చక్కని శేరు 1-కి 0-12 డిబ్బో దజ్జబుడ్డు 2-0
పీకె (కులములు 120) 8-4 తాంబూలమును నువానం
వ్యాపారులకు మాత్రం 8-0 నాగాపటిన్ 1-కి 0-4
అరపికె అందరికి 1-10 డిబ్బో దజ్జబుడ్డు 2-8
వి. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము. కాన్సులారు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తహాలపెట్టు నెం 138 రు, మద్రాసు.

ఆకాశవిమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదివఱ కెవరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అది ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములచక్కగా వివరించబడినది. నెల 0-8-0

గౌతమబుద్ధుడు.

ఇందు నుల్లతైలిలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు వచన రూప వచన మిరుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. 0-4-0

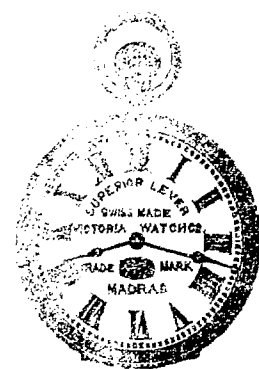
చాలకు ర్తి రామమూర్తిగారు.

టీకను-విమను కాలేజీ, గుంటూరు.

రజస్త్రు చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

వీనికి 7 వందకన్నములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె నికి గాను గెల్లీతరమైన సామాను లతో చేయబడినది. వీనిలో మా కంపెనీ చేతున్న సీసాయిహార్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా నుండరముగను లోకట్టు అద్దపు మూగగలదియు.

మా కంపెనీ చేత ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెనీ చేతున్న వధరబ్బ అమ్మచున్నాము. యువజితి నెల ను. 8-8-0.

ఇప్పుటి నెల గొనునోకోటి 11 8-0-0.

విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సాకామపేట, మదరాసు.

కావలెను.

జీతాన మన్నును సరకులను అమ్మిబువ విజెంట్లను గుత్తగానొను వర్తకులను వారలను. శ్రేణుచరక గానుండునువివర ములను తెలియగోనువారు న 0-4-0 బిల్లులచేర్చి పంపరెను.

దిమ్మూరు మల్ కో ఆపరేటివ్

వీజెస్సి మదరాసు.

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును

తులం ఒకటికి అణాలు 10.

మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, కృష్ణా. డి
Maddula Suryanarayana garu,
Gudivada, (Kistna Dist.)

ఆదిపచ్చికాన లేక జిన్న

తులం 1-కి నూ. 3-4-0

కస్తూరి తులం 1-కి నూ. 20-0-0

సంధము తులం 1-కి అణాలు 0-10-0

కోకోజంబు 7-0-0

కుంకుమ పువ్వు తులం 1-కి నూ. 2-0-0.

అమ్మకాంజము డిబ్బో, మదరాసు

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది జేహానుండులు కెత్తుకుగడ్డలను మరియు ఇకల చర్మకోగములను వాసుజేయును. కీర్తనోట్లు సారితా ముఖోట్లు పీకనపట్టు, రక్తవికాగములను గలిగించి అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగలను. ఇది చర్మమున కాంతిపెరిగించును. వాడికొను ఫలము పుష్టినిగలిగించును. కెత్తుకు కుర్చీపాది కృత్రికేయును. దీనివలన శరీరమును బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోనే శరీరములో లోకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుచును.

కుంకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుంకును. బారతకుమర్ల) వారు టకు మందు) వాగ్భిజీత్రము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకసి నెలనొకసారి సరిపోవును 5-0-0.

ప్రాప్తి:— డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గరంసాద్, నవాద్, నవాద్, నవాద్, నవాద్.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Faraswadi, No. 148 No. 2, Bombay.

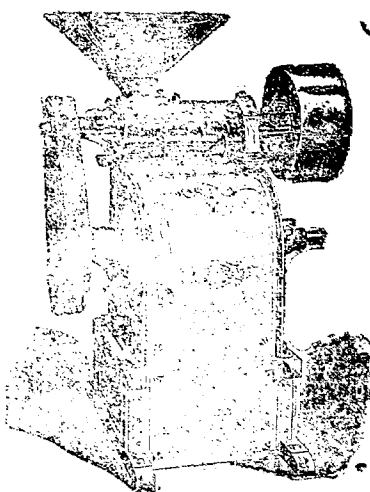
“గారన్సు” వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి.

విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును. కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను, యాక్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

టక్కు అందు కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Figure 1 shows a rectangular metal plate with 14 circular holes arranged in two rows of seven. Each hole is labeled with a number from 1 to 14. The holes vary in size and internal structure, representing different stages of a manufacturing process.